

PTD: summatieve toetsen

Vak: Aardrijkskunde		2024 - 2025					
Afdeling + Leerjaar: vwo 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1	tw	Globalisering H1 & H2 Paragraaf 1.1 t/m 1.4 Paragraaf 2.1 t/m 2.4	<p>Hoofdstuk 1: Hoe zijn de huidige ruimtelijke verschillen en overeenkomsten tussen landen en regio's in het wereldsysteem ontstaan onder invloed van economische en politieke globalisering?</p> <p>1. Wat wordt onder economische en politieke globalisering verstaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Je kunt uitleggen wat er onder economische en politieke globalisering verstaan wordt. ● Je kunt een voorbeeld geven van economische globalisering en van politieke globalisering. <p>2. Hoe ontwikkelde de wereldhandel zich voor 1945 en welke rol speelden kolonialisme, slavernij, industrialisatie en imperialisme daarbij?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Je kunt beschrijven hoe de wereldhandel zich tot 1945 heeft ontwikkeld. ● Je kunt uitleggen op welke manier kolonialisme en imperialisme doorwerken in de wereld. 	50	T1	L	2x

PTD: summatieve toetsen

			<p>● Je kunt uitleggen welke rol slavernij en industrialisatie hebben gespeeld bij de ontwikkeling van het imperialisme.</p> <p>3. Hoe werkt het centrum-periferiemodel als wereldsysteem?</p> <p>● Je kunt een beschrijving geven van het centrumperiferiemodel.</p> <p>● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met het centrumperiferiemodel.</p> <p>4. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld tot 1980 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?</p> <p>● Je kunt uitleggen waarom de wereld tot 1980 als een bipolaire wereld wordt beschouwd.</p> <p>● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie in de wereld tot 1980 beschrijven en analyseren.</p> <p>● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie tot 1980.</p> <p>5. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld tussen 1980 en 2010 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen waarom de wereld van 1980 tot 2010 als een unipolaire wereld wordt beschouwd.● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie tussen 1980 en 2010 beschrijven en analyseren.● Je kunt uitleggen welke rol neoliberalisme en neokolonialisme en de mno's hierbij spelen.● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie tussen 1980 en 2010. <p>6. Welke rol speelt tijd-ruimtecompressie bij de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie in de wereld?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen hoe tijd-ruimtecompressie de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie door de eeuwen heen heeft beïnvloed.● Je kunt uitleggen hoe tijd-ruimtecompressie de mogelijkheden van mno's tot outsourcing en offshoring vergroot. <p>7. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld na 2010 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen waarom de wereld vanaf 2010 als een multipolaire wereld wordt beschouwd.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie na 2010 beschrijven en analyseren.

● Je kunt uitleggen waarom na 2010 nationalisme en protectie toenemen en reshoring optreedt.

● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving van centrum en (semi)periferie na 2010.

8. Wat zijn positieve en negatieve effecten van economische en politieke globalisering en hoe gaan we daarmee om?

● Je kunt positieve en negatieve effecten van economische en politieke globalisering beschrijven.

● Je kunt het ontstaan van tegenbewegingen als nationalisme en andersglobalisten uitleggen.

Hoofdstuk 2:

Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van economische, politieke, demografische en culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

1. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van

PTD: summatieve toetsen

economische kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

- Je kunt aan de hand van indicatoren de welvaart en ongelijkheid in inkomen in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.
- Je kunt aan de hand van indicatoren de economische ontwikkeling en handelsrelaties in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.
- Je kunt op basis van economische kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.

2. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van politieke kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

- Je kunt aan de hand van indicatoren de geopolitieke rol van verschillende gebieden in de wereld beschrijven en analyseren.
- Je kunt aan de hand van indicatoren het democratische gehalte en het respecteren van mensenrechten in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.
- Je kunt op basis van politieke kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.

3. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van

PTD: summatieve toetsen

			<p>demografische kenmerken en de bijbehorende indicatoren?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van indicatoren de bevolkingsontwikkeling en de leeftijdsopbouw van de bevolking van verschillende gebieden beschrijven en analyseren.● Je kunt het demografische transitie-model beschrijven en verklaren, en toepassen op verschillende gebieden.● Je kunt aan de hand van indicatoren de bevolkingsspreiding in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.● Je kunt op basis van demografische kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden. <p>4. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van (sociaal-)culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van indicatoren de culturele identiteit in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.● Je kunt op basis van (sociaal-)culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden. <p>5. Hoe heeft de culturele globalisering zich ontwikkeld?</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>● Je kunt de oorzaken en gevolgen van culturele diffusie beschrijven.</p> <p>6. Hoe verloopt de migratie tussen centrumgebieden, semiperifere gebieden en perifere gebieden?</p> <p>● Je kunt de belangrijkste migratiestromen en de daarmee samenhangende geldstromen beschrijven die wereldwijd bestaan onder invloed van de verhoudingen tussen centrum, semiperiferie en periferie.</p> <p>● Je kunt de push- en pullfactoren beschrijven die daarbij een rol spelen.</p> <p>7. Wat zijn positieve en negatieve effecten van culturele globalisering en hoe gaan we daarmee om?</p> <p>● Je kunt positieve en negatieve effecten van culturele globalisering beschrijven.</p> <p>● Je kunt tegenreacties beschrijven van culturele globalisering en deze herkennen in voorbeelden.</p>				
2	tw	Globalisering H1 t/m H4 Paragraaf 1.1 t/m 1.4 Paragraaf 2.1 t/m 2.4	Hoofdstuk 1: Hoe zijn de huidige ruimtelijke verschillen en overeenkomsten tussen landen en regio's in het wereldsysteem ontstaan onder	100	T2	L	3x

PTD: summatieve toetsen

		Paragraaf 3.1 t/m 3.4 Paragraaf 4.1 t/m 4.3	invloed van economische en politieke globalisering? 1. Wat wordt onder economische en politieke globalisering verstaan? ● Je kunt uitleggen wat er onder economische en politieke globalisering verstaan wordt. ● Je kunt een voorbeeld geven van economische globalisering en van politieke globalisering. 2. Hoe ontwikkelde de wereldhandel zich voor 1945 en welke rol speelden kolonialisme, slavernij, industrialisatie en imperialisme daarbij? ● Je kunt beschrijven hoe de wereldhandel zich tot 1945 heeft ontwikkeld. ● Je kunt uitleggen op welke manier kolonialisme en imperialisme doorwerken in de wereld. ● Je kunt uitleggen welke rol slavernij en industrialisatie hebben gespeeld bij de ontwikkeling van het imperialisme. 3. Hoe werkt het centrum-periferiemodel als wereldsysteem? ● Je kunt een beschrijving geven van het centrumperiferiemodel.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met het centrumperiferiemodel.

4. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld tot 1980 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?

● Je kunt uitleggen waarom de wereld tot 1980 als een bipolaire wereld wordt beschouwd.

● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie in de wereld tot 1980 beschrijven en analyseren.

● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie tot 1980.

5. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld tussen 1980 en 2010 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?

● Je kunt uitleggen waarom de wereld van 1980 tot 2010 als een unipolaire wereld wordt beschouwd.

● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie tussen 1980 en 2010 beschrijven en analyseren.

● Je kunt uitleggen welke rol neoliberalisme en neokolonialisme en de mno's hierbij spelen.

● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving

PTD: summatieve toetsen

van het centrum en de (semi)periferie tussen 1980 en 2010.

6. Welke rol speelt tijd-ruimtecompressie bij de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie in de wereld?

● Je kunt uitleggen hoe tijd-ruimtecompressie de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie door de eeuwen heen heeft beïnvloed.

● Je kunt uitleggen hoe tijd-ruimtecompressie de mogelijkheden van mno's tot outsourcing en offshoring vergroot.

7. Hoe zijn het centrum en de (semi)periferie in de wereld na 2010 verschoven en wat waren daarvan de oorzaken?

● Je kunt uitleggen waarom de wereld vanaf 2010 als een multipolaire wereld wordt beschouwd.

● Je kunt oorzaken van de verschuiving van het centrum en de (semi)periferie na 2010 beschrijven en analyseren.

● Je kunt uitleggen waarom na 2010 nationalisme en protectie toenemen en reshoring optreedt.

● Je kunt uitleggen hoe economische en politieke globalisering samenhangen met de verschuiving van centrum en (semi)periferie na 2010.

PTD: summatieve toetsen

8. Wat zijn positieve en negatieve effecten van economische en politieke globalisering en hoe gaan we daarmee om?

- Je kunt positieve en negatieve effecten van economische en politieke globalisering beschrijven.
- Je kunt het ontstaan van tegenbewegingen als nationalisme en andersglobalisten uitleggen.

Hoofdstuk 2:

Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van economische, politieke, demografische en culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

1. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van economische kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

- Je kunt aan de hand van indicatoren de welvaart en ongelijkheid in inkomen in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.
- Je kunt aan de hand van indicatoren de economische ontwikkeling en handelsrelaties in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.
- Je kunt op basis van economische kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.

PTD: summatieve toetsen

2. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van politieke kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

● Je kunt aan de hand van indicatoren de geopolitieke rol van verschillende gebieden in de wereld beschrijven en analyseren.

● Je kunt aan de hand van indicatoren het democratische gehalte en het respecteren van mensenrechten in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.

● Je kunt op basis van politieke kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.

3. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van demografische kenmerken en de bijbehorende indicatoren?

● Je kunt aan de hand van indicatoren de bevolkingsontwikkeling en de leeftijdsopbouw van de bevolking van verschillende gebieden beschrijven en analyseren.

● Je kunt het demografische transitie-model beschrijven en verklaren, en toepassen op verschillende gebieden.

● Je kunt aan de hand van indicatoren de bevolkingsspreiding in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.

PTD: summatieve toetsen

			<p>● Je kunt op basis van demografische kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.</p> <p>4. Hoe kun je de wereld beschrijven, analyseren en in gebieden indelen aan de hand van (sociaal-)culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren?</p> <p>● Je kunt aan de hand van indicatoren de culturele identiteit in verschillende gebieden beschrijven en analyseren.</p> <p>● Je kunt op basis van (sociaal-)culturele kenmerken en de bijbehorende indicatoren de wereld indelen in gebieden.</p> <p>5. Hoe heeft de culturele globalisering zich ontwikkeld?</p> <p>● Je kunt de oorzaken en gevolgen van culturele diffusie beschrijven.</p> <p>6. Hoe verloopt de migratie tussen centrumgebieden, semiperifere gebieden en perifere gebieden?</p> <p>● Je kunt de belangrijkste migratiestromen en de daarmee samenhangende geldstromen beschrijven die wereldwijd bestaan onder invloed van de verhoudingen tussen centrum, semiperiferie en periferie.</p> <p>● Je kunt de push- en pullfactoren beschrijven die daarbij een rol spelen.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>7. Wat zijn positieve en negatieve effecten van culturele globalisering en hoe gaan we daarmee om?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt positieve en negatieve effecten van culturele globalisering beschrijven.● Je kunt tegenreacties beschrijven van culturele globalisering en deze herkennen in voorbeelden. <p>Welke verklaringen zijn er voor de centrum-periferieverhoudingen binnen Duitsland, China en de Democratische Republiek Congo (DRC) en welke positie nemen zij in binnen een niet-fossiel wereldsysteem?</p> <p>1. Welke positie neemt Duitsland in volgens het centrum-periferiemodel op mondiaal schaalniveau?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van bronnen en/of zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie Duitsland volgens het centrum-periferiemodel inneemt op mondiaal schaalniveau.● Je kunt dit leerdoel ook toepassen op een ander land of een andere regio. <p>2. Welke verklaringen zijn er voor de centrum-periferieverhoudingen binnen Duitsland?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van bronnen onderscheid maken tussen centrum, semiperiferie en periferie binnen Duitsland.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt op basis van zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie een gebied binnen Duitsland inneemt volgens het centrum-periferiemodel.● Je kunt deze leerdoelen ook toepassen op een ander land of een andere regio. <p>3. Welke positie neemt China in volgens het centrum-periferiemodel op mondiaal schaalniveau?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van bronnen en/of zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie China volgens het centrum-periferiemodel inneemt op mondiaal schaalniveau.● Je kunt dit leerdoel ook toepassen op een ander land of een andere regio. <p>4. Welke verklaringen zijn er voor de centrum-periferieverhoudingen binnen China?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt aan de hand van bronnen onderscheid maken tussen centrum, semiperiferie en periferie binnen China.● Je kunt op basis van zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie een gebied binnen China inneemt volgens het centrum-periferiemodel.				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>☉ Je kunt deze leerdoelen ook toepassen op een ander land of een andere regio.</p> <p>5. Welke positie neemt de Democratische Republiek Congo (DRC) in volgens het centrum-periferiemodel op mondiaal schaalniveau?</p> <p>☉ Je kunt aan de hand van bronnen en/of zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie de DRC volgens het centrum-periferiemodel inneemt op mondiaal schaalniveau.</p> <p>☉ Je kunt dit leerdoel ook toepassen op een ander land of een andere regio.</p> <p>6. Welke verklaringen zijn er voor de centrum-periferieverhoudingen binnen de DRC?</p> <p>☉ Je kunt aan de hand van bronnen onderscheid maken tussen centrum, semiperiferie en periferie binnen de DRC.</p> <p>☉ Je kunt op basis van zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie een gebied binnen de DRC inneemt volgens het centrum-periferiemodel.</p> <p>☉ Je kunt deze leerdoelen ook toepassen op een ander land of een andere regio.</p> <p>7. Welke positie zouden Duitsland, China en de DRC kunnen gaan innemen in een wereldsysteem dat niet meer gebaseerd is op fossiele energie, maar op hernieuwbare energie?</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

☉ Je kunt aan de hand van bronnen en/of zelfgekozen indicatoren beredeneren welke positie Duitsland, China en de DRC volgens het centrum-periferiemodel in de toekomst zouden kunnen gaan innemen op mondiaal schaalniveau.

☉ Je kunt dit leerdoel ook toepassen op een ander land of een andere regio.

Hoe heeft de globalisering de ontwikkeling van de steden New York, Washington en Los Angeles beïnvloed?

Deelvragen

1. Welke positie en welke functies hebben de drie Amerikaanse wereldsteden als mondiale knooppunten?

☉ Je kunt gemeenschappelijke kenmerken geven van wereldsteden waaruit blijkt dat het mondiale knooppunten zijn.

☉ Je kunt voorbeelden geven waarom New York een wereldstad is vanuit de economische, de politieke en de sociaal-culturele dimensie, waarom Los Angeles een wereldstad is vanuit de economische en de sociaal-culturele dimensie en Washington een wereldstad is vanuit de politieke dimensie.

2. Welke invloed heeft migratie gehad op de drie Amerikaanse wereldsteden?

☉ Je kunt een beschrijving en verklaring geven van de rol van immigratie op de etnische

PTD: summatieve toetsen

			<p>bevolkingssamenstelling in de drie Amerikaanse wereldsteden.</p> <p>● Je kunt van de geografische processen ruimtelijke segregatie en sociale polarisatie uitleggen hoe ze in de drie Amerikaanse wereldsteden zijn ontstaan en in stand worden gehouden.</p> <p>3. Door welke (mondiale) processen veranderen de ruimtelijke opbouw, de woningkenmerken en de bewonerskenmerken in de drie Amerikaanse steden?</p> <p>● Je kunt de verschillende delen van de ruimtelijke geleding van de drie Amerikaanse wereldsteden beschrijven.</p> <p>● Je kunt uitleggen hoe de ruimtelijke geleding van de drie Amerikaanse wereldsteden is veranderd als gevolg van globalisering.</p> <p>● Je kunt voorbeelden geven van positieve en negatieve gevolgen van de veranderingen in de stad voor oude en nieuwe bewoners.</p>				
	tt	Globalisering	Alle begrippen van het boek globalisering kennen, Zie p. 41 t/m 43, p.91 t/m p.92, p. 143, p. 180 t/m 181.	40	P2	L	1x
3	tw	Wonen in Nederland H3 & H4 Paragraaf 3.1 t/m 3.3	Welk beleid is nodig om de leefbaarheid in verstedelijkt Nederland te verbeteren en zowel	50	T3	L	2x

PTD: summatieve toetsen

	Paragraaf 4.1 & 4.2	<p>stad als landelijk gebied toekomstbestendig te maken op het gebied van wonen, werken en beleven?</p> <p>1 Welke soorten wijken hebben zich de afgelopen eeuwen in de steden in Nederland gevormd?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven en verklaren welke verschillen er zijn in bebouwing, adressendichtheid en het aantal en het niveau van de voorzieningen tussen een stad en een dorp.● Je kunt beschrijven hoe de verschillende wijken van een stad zich ontwikkeld hebben, wat hun belangrijkste kenmerken zijn en waar in de stad ze liggen. <p>2 Welke processen en welk beleid hebben geleid tot de vorming van verschillende wijken?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt verklaren hoe de verschillende wijken zijn ontstaan door processen als urbanisatie, suburbanisatie en re-urbanisatie en welvaarts-groei.● Je kunt beschrijven en verklaren hoe het deconcentratiebeleid en het concentratiebeleid de vorming van verschillende wijken beïnvloedt. <p>3 Welke kenmerken bepalen de leefbaarheid van een buurt of wijk?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen hoe de leefbaarheid samenhangt met de (beleving van)				
--	---------------------	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

		<p>woningkenmerken, bewonerskenmerken en kenmerken van de woonomgeving.</p> <p>● Je kunt uitleggen welke rol sociale cohesie en veiligheid spelen bij leefbaarheid in een wijk.</p> <p>4 Hoe probeert de gemeente de leefbaarheid van een buurt of wijk te verbeteren en wat zijn de nadelen van dit beleid?</p> <p>● Je kunt uitleggen op welke manieren gemeenten de leefbaarheid in een wijk proberen te verbeteren, onder meer door het versterken van de sociale cohesie, het veiliger maken van de openbare ruimte en met stadsvernieuwing, herstructurering en gentrificatie.</p> <p>● Je kunt het beleid van gemeenten beoordelen aan de hand van de voor- en nadelen van de verschillende maatregelen.</p> <p>5 Hoe verschilt de Nederlandse stad van de toekomst van die van nu?</p> <p>● Je kunt uitleggen waarom de kenniseconomie, de creatieve economie, de belevingseconomie en initiatieven voor het verduurzamen en slimmer maken van de samenleving zich grotendeels afspelen in steden.</p> <p>● Je kunt uitleggen wat een kennisstad, een creatieve stad, een belevingsstad, een duurzame stad en een smart city is.</p> <p>6 Welk overheidsbeleid is nodig om de stedelijke gebieden toekomstbestendig te</p>				
--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>maken zonder dat bepaalde groepen mensen hiervan de nadelen ondervinden?</p> <p>● Je kunt voorbeelden geven van nadelen van het beleid om steden toekomstbestendig te maken voor bepaalde groepen binnen de steden en voor (bewoners van) het landelijke gebied.</p> <p>● Je kunt beschrijven dat het ontwikkelen en inrichten van het Nederland van de toekomst complex is en dat je rekening moet houden met beperkte ruimte en tijd en verschillende belanghebbenden (zoals burgers, bedrijven en overheden) in zowel de stad als het landelijke gebied.</p> <p>Is de Randstad een eenheid en wat zijn de gevolgen van het ruimtelijke beleid van de overheid voor de inrichting en de gebruikers van het gebied, de rest van Nederland en voor de positie van de Randstad in Europa?</p> <p>Deelvragen</p> <p>1. Welke deelgebieden zijn er binnen de Randstad en hoe herken je ze?</p> <p>● Je kunt van de Noordvleugel, de Zuidvleugel en het Groene Hart beschrijven wat hun belangrijkste functies zijn.</p> <p>● Je kunt overeenkomsten en verschillen noemen tussen de Noordvleugel en de Zuidvleugel.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

2 Welke argumenten zijn er om de Randstad als een eenheid of juist niet als een eenheid te beschouwen?

● Je kunt op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies argumenten geven voor de Randstad als eenheid.

● Je kunt op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies argumenten geven tegen de Randstad als eenheid.

3 Welk ruimtelijk beleid voert de Nederlandse overheid ten aanzien van (deelgebieden van) de Randstad om te kunnen concurreren met andere stedelijke netwerken in Europa en wat zijn hiervan de gevolgen voor gebieden buiten de Randstad?

● Je kunt beschrijven welke gevolgen het ruimtelijke beleid van Nederland heeft voor de Randstad en de gebieden daarbuiten.

● Je kunt vanuit verschillende dimensies aangeven hoe de Randstad zich verhoudt tot andere stedelijke netwerken of wereldsteden in Europa.

● Je kunt verklaren op welke manieren het veranderende ruimtelijke beleid in de Randstad de concurrentiepositie van (steden in) de Randstad ten opzichte van andere stedelijke netwerken in Europa versterkt of verzwakt.

PTD: summatieve toetsen

	po	Fietsexcursie Delft (01-04-2025)	Wijken in Nederlandse steden vergelijken Buurtprofiel: leefbaarheid van een wijk kunnen beschrijven en verklaren.		01-04-2025	V	0x
4		Wonen in Nederland H1 t/m H4 Paragraaf 1.1 t/m 1.3 Paragraaf 2.1 t/m 2.4 Paragraaf 3.1 t/m 3.3 Paragraaf 4.1 & 4.2	<p>Hoe heeft het menselijk handelen de Nederlandse kust en het stroomgebied van de Rijn en de Maas beïnvloed?</p> <p>Deelvragen</p> <p>1. Hoe is de Nederlandse kust ontstaan en welke kustprocessen spelen hierbij een rol?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☉ Je kunt de natuurlijke ontwikkeling van het kustgebied in de afgelopen twaalfduizend jaar op hoofdlijnen beschrijven. ☉ Je kunt de natuurlijke factoren en processen noemen die hierbij een rol spelen. ☉ Je kunt de werking van deze natuurlijke factoren en processen beschrijven en deze kennis toepassen op een casus. <p>2. Wat zijn kenmerken van de Nederlandse kust?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☉ Je kunt vier typen kusten beschrijven en herkennen op afbeeldingen. 	100	T1	L	2x

PTD: summatieve toetsen

● Je kunt de natuurlijke factoren en processen noemen die bij het ontstaan van deze kusttypen een rol spelen.

3. Wat zijn kenmerken van de stroomgebieden van de Rijn en de Maas?

● Je kunt kenmerken van de bovenloop, de middenloop en de benedenloop van de Rijn en de Maas beschrijven.

● Je kunt uitleggen op welke manieren de Maas en de Rijn aan hun water komen.

● Je kunt uitleggen hoe en waarom de waterstand en waterafvoer van de Rijn en de Maas in Nederland met stuwen wordt geregeld.

● Je kunt beschrijven wat de verdeling is van de waterafvoer van de Rijn over de IJssel, de Neder-Rijn en de Waal.

● Je kunt de begrippen verval en verhang koppelen aan het lengteprofiel van een rivier en in een nieuwe context toepassen.

● Je kunt het debiet en het regiem van de Rijn en de Maas aan de hand van bronnen in hoofdlijnen beschrijven.

PTD: summatieve toetsen

4. Welke natuurlijke factoren hebben invloed op het regiem van een rivier?

- Je kunt vier natuurlijke factoren beschrijven die invloed hebben op het regiem van een rivier.
- Je kunt hun invloed op het regiem van een rivier uitleggen.

5. Hoe heeft het menselijk handelen invloed op de kust in Nederland?

- Je kunt beschrijven welke maatregelen er in het kustgebied zijn genomen om Nederland te beschermen tegen hoogwater vanuit zee.
- Je kunt voor- en nadelen noemen van deze maatregelen.

6. Wat zijn kenmerken van een dwarsprofiel van een rivier in Nederland?

- Je kunt de kenmerken van een dwarsprofiel van een rivier in Nederland herkennen en benoemen.
- Je kunt de functie van kribben uitleggen.

7. Hoe heeft het menselijke handelen invloed op het regiem van een rivier?

- Je kunt drie soorten menselijk handelen beschrijven die invloed hebben op het regiem van een rivier.

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt de invloed van het menselijk handelen op het regiem van een rivier uitleggen.● Je kunt in een grafiek van de rivierafvoer (hydrogram) een verhoogde en versnelde piekafvoer en de vertragingstijd herkennen en benoemen. <p>8. Hoe heeft het menselijke handelen invloed op water in het landschap en op waterkwaliteit?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen waarom de Deltawerken tot stand zijn gekomen en wat hun functie is.● Je kunt vier gevolgen van menselijk handelen beschrijven op water in het landschap en op waterkwaliteit.● Je kunt de samenhang beschrijven tussen ontwatering van (veen)polders en bodemdaling.● Je kunt de samenhang beschrijven tussen ontwatering van polders in het kustgebied en verzilting.● Je kunt beschrijven hoe in Nederland verdroging optreedt en wat hiervan de nadelen zijn.● Je kunt beschrijven welke sectoren zoet (grond)water gebruiken. <p>Welke maatregelen neemt de Nederlandse overheid in het kader van de verwachte gevolgen van klimaatverandering om overstromingen en wateroverlast te</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>voorkomen, droogte tegen te gaan en te zorgen voor voldoende en kwalitatief goed zoet water?</p> <p>1. Welke toekomstscenario's heeft het KNMI voor Nederland ontwikkeld, op basis van de toekomstscenario's van het IPCC?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven wat klimaatverandering is en welke gevolgen klimaatverandering heeft op wereldschaal.● Je kunt uitleggen wat het IPCC is en doet en wat hun toekomstscenario's inhouden.● Je kunt uitleggen wat de toekomstscenario's van het KNMI inhouden en waarop deze zijn gebaseerd. <p>2. Wat zijn de verwachte gevolgen van klimaatverandering voor Nederland als het gaat om water en waterkwaliteit?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt gevolgen van de klimaatverandering voor Nederland beschrijven en aan de hand van bronnen herkennen en benoemen. <p>3. Wat zijn de doelen, de deltabeslissingen en de werkwijze van het Deltaprogramma?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven waarom de Tweede Deltacommissie werd ingesteld, welke adviezen deze aan de regering heeft gegeven, en hoe hieruit het Deltaprogramma is voortgekomen.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt de veiligheidsnorm voor de waterveiligheid beschrijven die sinds 2017 geldt.● Je kunt uitleggen wat de overstromingsrisicobenadering inhoudt en hoe deze wordt gebruikt om vast te stellen of dijkringen wel of niet aan de veiligheidsnorm voldoen.● Je kunt uitleggen waarom het vergroten van het overstromingsbewustzijn een doel is van de overheid.● Je kunt de doelen, thema's en de deltabeslissingen van het Deltaprogramma beschrijven. <p>4. Wat zijn adaptief deltamanagement en integraal waterbeheer?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt de vier uitgangspunten van adaptief deltamanagement beschrijven en je kunt deze uitgangspunten in voorbeelden herkennen.● Je kunt beschrijven wat integraal waterbeheer inhoudt en je kunt integraal waterbeheer in voorbeelden herkennen.● Je kunt uitleggen waarom het belangrijk is om te werken volgens adaptief deltamanagement en waarom acceptatie daarbij een rol speelt.● Je kunt de vier deltasenario's beschrijven en je kunt ze in voorbeelden herkennen en toepassen. <p>5. Welke maatregelen worden genomen in het kader van het Deltaprogramma om</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>overstromingen te voorkomen en waarom worden juist deze maatregelen genomen?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen wat het Hoogwaterbeschermingsprogramma is en welke maatregelen daarbinnen in het kader van waterveiligheid worden genomen.● Je kunt beschrijven wat dynamisch kustbeheer inhoudt en je kunt dynamisch kustbeheer in voorbeelden herkennen.● Je kunt uitleggen waarom al deze verschillende maatregelen worden genomen.● Je kunt een gegeven voorbeeld van beleid ten aanzien van waterveiligheid analyseren op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies. <p>6. Welke maatregelen worden genomen in het kader van het Deltaprogramma om wateroverlast te voorkomen en waarom worden juist deze maatregelen genomen?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven hoe integraal waterbeheer en ruimtelijke adaptatie er in stedelijk en landelijk gebied uitzien en deze herkennen op beelden en in voorbeelden.● Je kunt beschrijven hoe integraal waterbeheer en ruimtelijke adaptatie er in bebouwd gebied uitzien en deze herkennen op beelden en in voorbeelden.				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen waarom al deze verschillende maatregelen worden genomen.● Je kunt een gegeven voorbeeld van beleid over ruimtelijke adaptatie analyseren op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies. <p>7. Wat is de werkwijze van het Deltaprogramma als het gaat om zoet water?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen welke factoren van invloed zijn op de hoeveelheid en kwaliteit van zoet water in Nederland.● Je kunt drie doelen van het Deltaprogramma op het gebied van zoet water beschrijven en herkennen op beelden en in voorbeelden. <p>8. Welke maatregelen worden genomen in het kader van het Deltaprogramma om een zoetwatertekort en droogte te voorkomen en wat zijn daarvan de gevolgen?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven hoe integraal waterbeheer voor droogte en bodemdaling er in stedelijk en landelijk gebied uitziet en dit herkennen op beelden en in voorbeelden.● Je kunt uitleggen welke rol het IJsselmeer speelt bij integraal waterbeheer als het gaat om zoet water.● Je kunt beschrijven hoe verzilting ontstaat, uitleggen waarom dit probleem de komende tientallen jaren zal toenemen, en maatregelen				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>beschrijven die hiertegen genomen worden in het kader van het Deltaprogramma.</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven welke prioriteiten de regering stelt bij de verdeling van zoet water in tijden van droogte.● Je kunt een gegeven voorbeeld van beleid ten aanzien van zoet water analyseren op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies. <p>Welk beleid is nodig om de leefbaarheid in verstedelijkt Nederland te verbeteren en zowel stad als landelijk gebied toekomstbestendig te maken op het gebied van wonen, werken en beleven?</p> <p>1 Welke soorten wijken hebben zich de afgelopen eeuwen in de steden in Nederland gevormd?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt beschrijven en verklaren welke verschillen er zijn in bebouwing, adressendichtheid en het aantal en het niveau van de voorzieningen tussen een stad en een dorp.● Je kunt beschrijven hoe de verschillende wijken van een stad zich ontwikkeld hebben, wat hun belangrijkste kenmerken zijn en waar in de stad ze liggen. <p>2 Welke processen en welk beleid hebben geleid tot de vorming van verschillende wijken?</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">● Je kunt verklaren hoe de verschillende wijken zijn ontstaan door processen als urbanisatie, suburbanisatie en re-urbanisatie en welvaartsgroei.● Je kunt beschrijven en verklaren hoe het deconcentratiebeleid en het concentratiebeleid de vorming van verschillende wijken beïnvloedt. <p>3 Welke kenmerken bepalen de leefbaarheid van een buurt of wijk?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen hoe de leefbaarheid samenhangt met de (beleving van) woningkenmerken, bewonerskenmerken en kenmerken van de woonomgeving.● Je kunt uitleggen welke rol sociale cohesie en veiligheid spelen bij leefbaarheid in een wijk. <p>4 Hoe probeert de gemeente de leefbaarheid van een buurt of wijk te verbeteren en wat zijn de nadelen van dit beleid?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen op welke manieren gemeenten de leefbaarheid in een wijk proberen te verbeteren, onder meer door het versterken van de sociale cohesie, het veiliger maken van de openbare ruimte en met stadsvernieuwing, herstructurering en gentrificatie.● Je kunt het beleid van gemeenten beoordelen aan de hand van de voor- en nadelen van de verschillende maatregelen.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>5 Hoe verschilt de Nederlandse stad van de toekomst van die van nu?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt uitleggen waarom de kenniseconomie, de creatieve economie, de belevingseconomie en initiatieven voor het verduurzamen en slimmer maken van de samenleving zich grotendeels afspelen in steden.● Je kunt uitleggen wat een kennisstad, een creatieve stad, een belevingsstad, een duurzame stad en een smart city is. <p>6 Welk overheidsbeleid is nodig om de stedelijke gebieden toekomstbestendig te maken zonder dat bepaalde groepen mensen hiervan de nadelen ondervinden?</p> <ul style="list-style-type: none">● Je kunt voorbeelden geven van nadelen van het beleid om steden toekomstbestendig te maken voor bepaalde groepen binnen de steden en voor (bewoners van) het landelijke gebied.● Je kunt beschrijven dat het ontwikkelen en inrichten van het Nederland van de toekomst complex is en dat je rekening moet houden met beperkte ruimte en tijd en verschillende belanghebbenden (zoals burgers, bedrijven en overheden) in zowel de stad als het landelijke gebied. <p>Is de Randstad een eenheid en wat zijn de gevolgen van het ruimtelijke beleid van de overheid voor de inrichting en de gebruikers</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

van het gebied, de rest van Nederland en voor de positie van de Randstad in Europa?

1. Welke deelgebieden zijn er binnen de Randstad en hoe herken je ze?

☉ Je kunt van de Noordvleugel, de Zuidvleugel en het Groene Hart beschrijven wat hun belangrijkste functies zijn.

☉ Je kunt overeenkomsten en verschillen noemen tussen de Noordvleugel en de Zuidvleugel.

2 Welke argumenten zijn er om de Randstad als een eenheid of juist niet als een eenheid te beschouwen?

☉ Je kunt op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies argumenten geven voor de Randstad als eenheid.

☉ Je kunt op verschillende schaalniveaus en vanuit verschillende dimensies argumenten geven tegen de Randstad als eenheid.

3 Welk ruimtelijk beleid voert de Nederlandse overheid ten aanzien van (deelgebieden van) de Randstad om te kunnen concurreren met andere stedelijke netwerken in Europa en wat zijn hiervan de gevolgen voor gebieden buiten de Randstad?

☉ Je kunt beschrijven welke gevolgen het ruimtelijke beleid van Nederland heeft voor de Randstad en de gebieden daarbuiten.

PTD: summatieve toetsen

			<p>● Je kunt vanuit verschillende dimensies aangeven hoe de Randstad zich verhoudt tot andere stedelijke netwerken of wereldsteden in Europa.</p> <p>● Je kunt verklaren op welke manieren het veranderende ruimtelijke beleid in de Randstad de concurrentiepositie van (steden in) de Randstad ten opzichte van andere stedelijke netwerken in Europa versterkt of verzwakt.</p>				
	po	Wonen in Nederland	Wijken in Nederlandse steden vergelijken Buurtprofiel: leefbaarheid van een wijk kunnen beschrijven en verklaren.		Opdracht in magister: 27-01-2025 Inleverdatum 14-06-2025	V	2x

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Bedrijfseconomie							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: VWO 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	TW	Personeel & Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> - In de rol van ondernemer en/of bestuurder uitleggen wat een geschikte rechtsvoor voor de eigen organisatie is. - De kenmerken van de rechtsvormen eenmanszaak, vof, bv, nv, stichting en vereniging noemen met betrekking tot continuïteit, financiering, juridische aansprakelijkheid, belastingen, leiding, besluitvorming en zeggenschap. - De belangrijkste bevoegdheden van de organen binnen een organisatie noemen. - De verschillende vormen van een arbeidsrelatie voor een organisatie noemen. - Uitleggen dat het personeel tot het human capital van de organisatie behoort. - De wettelijke eisen noemen opdat er sprake is van een individuele arbeidsovereenkomst. - De verschillen tussen de overeenkomst van een ZZP'er en een individuele arbeidsovereenkomst en een CAO uitleggen. - Beloningsvormen noemen. - De onderdelen van het personeelsbeleid uitleggen. - De ontwikkeling van de loonkosten van de organisatie uitleggen met betrekking tot de concurrentie of een interne doelstelling. - De bevoegdheden van de ondernemingsraad en van de vakbond 	50		L	2

PTD: summatieve toetsen

			<p>noemen en de gevolgen ervan voor de organisatie uitleggen.</p> <ul style="list-style-type: none">- De verschillende managementstijlen kunnen herkennen en beschrijven.				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

2	TW	Bedrijf Starten	<ul style="list-style-type: none"> - De gevolgen van financiële feiten, in de context van een eenmanszaak, voor de balans en de winst- en verliesrekening analyseren. - De kosten op basis van gegeven uitgaven en de opbrengsten op basis van gegeven ontvangsten en visa versa, berekenen. - De samenhang uitleggen tussen een beginbalans, een liquiditeitsbegroting, een exploitatiebegroting en een geprognosticeerde eindbalans ten dienste van de interne verslaggeving opstellen. - De samenhang uitleggen tussen een exploitatiebegroting, een geprognosticeerde eindbalans en een liquiditeitsbegroting 	50		L	2
3	TW	Circulaire Ondernemen	<ul style="list-style-type: none"> - Het verschil kunnen uitleggen tussen een lineaire en circulaire economie. - Vormen van circulaire ondernemen kunnen herkennen en beschrijven. - De gevolgen van de implementatie van het productdienstmodel op de kostprijs van een onderneming kunnen uitleggen. - De financiële gevolgen van de implementatie van circulaire keuzes door organisaties en/of overheid kunnen berekenen. - 	50		L	2
	PO	Praktische Opdracht "Bedrijfsplan"	<ul style="list-style-type: none"> - Aan de hand van een zelfverzonnen (startende onderneming) <ul style="list-style-type: none"> o Een SWOT-analyse opstellen, aan de hand van een micro- meso- en macro-onderzoek. o Op basis van de SWOT-analyse een aantal strategische keuzes toelichten voor de middellange 			V	3

PTD: summatieve toetsen

			<p>termijn, alsmede het opstellen van een marketingplan en marketingmix.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Een, op argumenten gestaafde, keuze maken voor een bepaalde rechtsvorm.○ Het opstellen van een personeelsplan die logisch verband houdt met de gekozen onderneming, ondernemingsvorm en het marketingbeleid.○ Een investeringsbegroting, financieringsbegroting, beginbalans en resultaatbegroting opstellen.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

4	TW	Financiële Zelfredzaamheid Bedrijf Starten Financiering en Verslaggeving (t/m HS4)	<ul style="list-style-type: none"> - De keuze voor het huren of kopen van een woonhuis financieel analyseren. - De functie van de verschillende partijen op de hypotheekmarkt noemen. - De vormen van hypothecair krediet; lineaire hypotheek en annuïteitenhypotheek noemen. - De financiële gevolgen, inclusief de fiscale, van de genoemde hypotheekvormen voor de hypotheekgever analyseren. - Adviseren over financiële keuzes met betrekking tot verzekeren, lenen, sparen en beleggen. - De contante waarde en de eindwaarde van een kapitaal berekenen op basis van samengestelde interest. - De contante waarde en de eindwaarde van een reeks gelijke bedragen berekenen op basis van samengestelde interest. - De vermogenstitels waarin belegd kan worden noemen. - De verschillen in risico en rendement tussen de vermogenstitels analyseren. - Het belang van de vermogensmarkt voor een onderneming uitleggen. - Het koersverloop van obligaties in relatie tot veranderingen in de markttrente analyseren. - Het onderscheid tussen de nominale waarde, beurskoers, emissiekoers van een obligatie uitleggen. - Het onderscheid tussen de nominale waarde, beurskoers, emissiekoers en intrinsieke waarde van een aandeel uitleggen. 	100		L	2
---	----	---	--	-----	--	---	---

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">- De risico's van opties en termijncontracten analyseren in relatie tot short posities en long posities.- De verschillen tussen registratievormen voor samenwonen kennen.- De financiële en wettelijke consequenties van samenwonen, trouwen, scheiden, schenken en erven noemen en berekenen.- De wettelijke en fiscale consequenties inzake schenking als gevolg van de schenkovereenkomst noemen en berekenen.- De financiële consequenties van scheiden op het gebied van scheidingsprocedure, partnerpensioenrechten, kinderalimentatie en partneralimentatie noemen en berekenen, gegeven de inhoud van de wet.- De gevolgen van financiële feiten, in de context van een eenmanszaak, voor de balans en de winst- en verliesrekening analyseren.- De kosten op basis van gegeven uitgaven en de opbrengsten op basis van gegeven ontvangsten en visa versa, berekenen.- De samenhang uitleggen tussen een beginbalans, een liquiditeitsbegroting, een exploitatiebegroting en een geprognosticeerde eindbalans ten dienste van de interne verslaggeving opstellen.- De samenhang uitleggen tussen een exploitatiebegroting, een geprognosticeerde eindbalans een- Uitleggen wat de verschillende posten op de balans en de winst- en verliesrekening van de jaarrekening inhouden.				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none">- Uitleggen wat de relevantie is van “niet uit de balans blijvende verplichtingen en risico’s”.- Kengetallen ter beoordeling van de onderneming kunnen berekenen.- Het verschil tussen het maatschappelijk aandelenkapitaal en het geplaatst aandelenkapitaal berekenen.- Het agio en het disagio op aandelen en obligaties kunnen berekenen.- De samenhang kunnen uitleggen en berekenen tussen het eigen vermogen van een rechtspersoon voor winstverdeling, vennootschapsbelasting, dividend, dividendbelasting, reservering en het eigen vermogen na winstverdeling.				
--	--	--	--	--	--	--	--

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek (tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Biologie AM5				2024-2025			
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1	TW	<p>Biologie voor jou MAX 7^e editie MAX 5 VWO Deel 5A</p> <p>Thema 7 en thema 8 B1 t/m B2 Begrippenlijsten thema 1 en 2.</p>	<p>Bekend verondersteld: Cellen, celorganellen, transport door membranen, natuurwetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Thema 7 - Regeling: Regelkringen, homeostase, hormonen, hormonale regulatie, zenuwstelsel, neuronen, reflexen, autonome zenuwstelsel, impulsgeleiding, impulsoverdracht, spieren en beweging, training, dopinggebruik.</p> <p>Thema 8 - Waarneming: zintuigenstelsel, oog.</p> <p>Zie voor specifieke leerdoelen de presentaties en het boek.</p> <p>Bij de toets toegestaan: BINAS 7^e editie en woordenboek Nederlands.</p>	50	TW1	L	2
2	TW	<p>Biologie voor jou MAX 7^e editie MAX 5 VWO Deel 5A en 5B</p> <p>Thema 7, thema 8 en thema 9</p> <p>Begrippenlijst thema 8 (basisstof 3 t/m 7) en thema 9.</p>	<p>Bekend verondersteld: Cellen, celorganellen, transport door membranen, natuurwetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Thema 7 - Regeling: Zie periode 1.</p> <p>Thema 8 - Waarneming en gedrag: Zie periode 1 en Gedrag, ethologie/ gedragsonderzoek, vorming gedrag, leerprocessen, sociaal gedrag.</p> <p>Thema 9 - Stofwisseling in de cel: stofwisseling, assimilatie, dissimilatie, enzymen, enzymactiviteit, fotosynthese, chemosynthese,</p>	100	TW2	L	3

PTD: summatieve toetsen

			<p>voortgezette assimilatie, (an)aerobe dissimilatie glucose, dissimilatie eiwitten en vetten.</p> <p>Zie voor specifieke leerdoelen de presentaties en het boek.</p> <p>Bij de toets toegestaan: BINAS 7^e editie en woordenboek Nederlands.</p>				
3	TW	<p>Biologie voor jou MAX 7^e editie MAX 5 VWO Deel 5A en 5B</p> <p>Thema 8 (basisstof 3 t/m 7), thema 9 en thema 10 Begrippenlijst thema 10</p>	<p>Bekend verondersteld: Cellen, celorganellen, transport door membranen, natuurwetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Thema 8 - Waarneming en gedrag: Gedrag, ethologie/ gedragsonderzoek, vorming gedrag, leerprocessen, sociaal gedrag.</p> <p>Thema 9 - Stofwisseling in de cel: Zie periode 2.</p> <p>Thema 10 - DNA: Bouw en functie DNA, DNA-replicatie, bepalen basenvolgorde DNA, DNA-analyse en verwantschap, transcriptie, translatie, eiwitsynthese, genetische variatie, mutaties, biotechnologie, CRISPR-Cas.</p> <p>Zie voor specifieke leerdoelen de presentaties en het boek.</p> <p>Bij de toets toegestaan: BINAS 7^e editie en woordenboek Nederlands.</p>	100	TW3	L	3
4	TW	<p>Biologie voor jou MAX 7^e editie MAX 5 VWO Deel 5B</p> <p>Thema 9 t/m 11 Begrippenlijst thema 11</p>	<p>Bekend verondersteld: Cellen, celorganellen, transport door membranen, natuurwetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Thema 9 - Stofwisseling in de cel: Zie periode 2.</p> <p>Thema 10 - DNA:</p>	100	TW4	L	3

PTD: summatieve toetsen

			<p>Zie periode 3.</p> <p>Thema 11 - Planten: Bouw en ontwikkeling planten, lengte- en diktegroei, transport in planten, huidmondjes, assimilatie, dissimilatie, beperkende factoren, opslag assimilatieproducten, voortplanting, reageren op de omgeving.</p> <p>Zie voor specifieke leerdoelen de presentaties en het boek.</p> <p>Bij de toets toegestaan: BINAS 7^e editie en woordenboek Nederlands.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

***Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek (tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))**

**** Duur: keuze uit 50 of 100 min**

***** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)**

******L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)**

PTD: summatieve toetsen

Vak: KUNST ALGEMEEN en BV bovenbouw							2024 - 2025
Afdeling + Leerjaar: VWO 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1	TW	Cultuur van de burger (hst 5)	Kenmerken cultuur van de burger Toepassen kunstbeschouwelijke begrippen beeldende kunst, theater, muziek en dans op kunst uit de burgercultuur, Nederland in de 17 ^e eeuw.	50 min	T1	L	2
	PO praktijk		Opdracht eigen kunstwerk, inclusief onderliggend onderzoek en theorie		P1	V	3
2	TW	Cultuur van de burger (hst 5)	Kenmerken cultuur van de burger Toepassen kunstbeschouwelijke begrippen beeldende kunst, theater, muziek en dans op kunst uit de burgercultuur, Nederland in de 17 ^e eeuw.	100 min digitaal	T2	L	3
	PO Praktijk		Opdracht eigen kunstwerk, inclusief onderliggend onderzoek en theorie		P2	V	3
3	TW	Cultuur van het moderne (hst 8)	Kenmerken cultuur van het moderne Kunstbeschouwelijke begrippen beeldende kunst, theater, muziek, dans en film op cultuur van het moderne	50 min digitaal	T3	L	2
	PO Praktijk		Opdracht eigen kunstwerk, inclusief onderliggend onderzoek en theorie		P3	V	3
4	TW	Cultuur van het moderne (hst 8)	Kenmerken cultuur van het moderne Kunstbeschouwelijke begrippen beeldende kunst, theater, muziek, dans en film op cultuur van het moderne	100 min digitaal	T4	L	3

Aanleveren uiterlijk 24 juni 2022 bij Ellen Waale (wlh@isw.info) met alle bestanden van een vakgroep in één mail namens de sectie

PTD: summatieve toetsen

	PO praktijk		Opdracht eigen kunstwerk, inclusief onderliggend onderzoek en theorie		P4	V	3
--	----------------	--	--	--	----	---	---

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

***Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))**

**** Duur: keuze uit 50 of 100 min**

***** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)**

******L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)**

Aanleveren uiterlijk 24 juni 2022 bij Ellen Waale (wlh@isw.info) met alle bestanden van een vakgroep in één mail namens de sectie

PTD: summatieve toetsen

Vak: CKV							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: 5 VWO							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1 + 2	PTD	Thema imago of identiteit	<ul style="list-style-type: none"> - Ervaren van een kunstdiscipline vanuit een bepaalde dimensie (thema) - Kennis over- en vaardigheden in een kunstdiscipline - Onderzoek vaardigheden - Verslag leggen van bovengenoemd 		02-09-2024 t/m 29-11-2024	V	1
2+3+4	PTA	Meesterproef	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek doen m.b.v. praktische activiteiten, beschouwend onderzoek, creërende en analytische vaardigheden, diverse bronnen in verschillende media en/of de culturele omgeving. - Uit bovenstaand verkregen inzichten documenteren en verantwoorden in een daartoe geëigende vorm. 		01-12-2024 t/m 11-04-2025	V	1
4	PTA	Reflectie CKV	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan een reflectie geven op mijn eigen bijdrage en mijn eigen ervaringen in het vak CKV 		14-04-2025 t/m 06-07-2025	V	1

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Duits							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: 5V							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	PW	Grammatica	De leerling heeft zich meester gemaakt over de volgende onderdelen: 1. Het bijvoeglijk naamwoord met der-, ein- en nichts-Gruppe 2. Alle naamvallen met der-, ein- en nicht-Gruppe 3. Trappen van vergelijking 4. Zwak mannelijk zelfstandig naamwoord 5. Voorzetsels met een andere betekenis 6. Geslachtsregels, meervoud en uitzonderingen	50	TW1	L	2X
2	SO	Woordenlijst 401-600	De leerling kan het examenidoom (D-NL) van 401 tot 600 vertalen en toepassen.	40	Les	L	1X
3	PW	Schrijfvaardigheid	De leerling kan formeel schrijven op ERK-niveau B1-B2.	100	TW3	V	2X
	SO	(Kijk- en) luistervaardigheid	De leerling kan audio- en videofragmenten beluisteren op ERK-niveau B2.	50	Les	V	1X
4	PW	Spreekvaardigheid	De leerling kan een actualiteitspresentatie houden op ERK-niveau B1-B2.	10	Les	V	2X
	PW	Leesvaardigheid	De leerling kan teksten van ERK-niveau B2-C1 lezen en verklaren.	100	TW4	V	2X

PTD: summatieve toetsen

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Economie							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: Vwo 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	PO	Markt <ul style="list-style-type: none"> Vraag en aanbod Elasticiteiten Overheidsingrijpen PO over bovenstaande paragrafen. Uiterlijk 07-10-2024 staat de opdracht online in magister. Inleverdeadline: donderdag 17-10-2024	<ul style="list-style-type: none"> De leerling herkent een vraag- en aanbodlijn, begrijpt het verloop, herkent en arceert consumenten- en producentensurplus (mede afhankelijk van de betalings- en leveringsbereidheid en begrijpt wanneer er een verschuiving van en langs de vraag- en aanbodlijn plaatsvindt en kan deze verschuiving grafisch weergeven en onder woorden brengen. De leerling kan diverse elasticiteiten uitrekenen en hier conclusies aan ontlenuen. De leerling kan het effect van overheidsingrijpen (minimum- en maximumprijs/ accijns/ subsidie/ quota) op de markt in combinatie met welvaartsverlies en het belang van overheidsingrijpen zowel verbaal als grafisch als rekenkundig weergeven. De leerling kan opbrengsten, winst en (veranderingen van) de welvaart arceren en berekenen. 		P1	V	3x
2	TW	Markt <ul style="list-style-type: none"> Volkomen concurrentie Marktvormen 	<ul style="list-style-type: none"> De leerling herkent diverse marktvormen en kan bepalen, berekenen en onder woorden brengen welke prijs en afzet er tot stand komen om diverse doelstellingen te behalen (maximale winst / maximale omzet en break-even) De leerling kan opbrengsten, winst en (veranderingen van) de welvaart arceren en toelichten. De leerling kan berekeningen maken in de context van bovenstaande doelstellingen en een marginale analyse uitvoeren. 	50	T2	L	2x

PTD: summatieve toetsen

3	TW	<p>Arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraag en aanbod • Werkloosheid 	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling kan betekenis geven aan arbeidsmarktontwikkelingen en herkent daarin onder andere het verschil tussen krapte en ruimte op de arbeidsmarkt inclusief bijkomende gevolgen voor onder andere lonen en de opkomst van flexwerkers. • De leerling kan rekenkundig de ontwikkelingen behorende bij de arbeidsmarkt verklaren aangaande de loonkosten (per product), werkloosheid, p/a-ratio, deeltijdfactor en de arbeidsproductiviteit en kan factoren benoemen en herkennen die van invloed zijn op de verandering van de arbeidsproductiviteit. • De leerling kan concepten uit de voorgaande twee periodes gebruiken (domein Markt) om arbeidsmarktontwikkelingen toe te lichten aangaande overheidsingrijpen in de vorm van minimumloon, markt vormen, loonelasticiteit, vraag en aanbod van arbeid en surplusverdeling. • De leerling kan het verschil tussen conjuncturele en structurele groei en werkloosheid benoemen en herkennen, de visie van Keynes en de klassieken hierbij toelichten en vanuit beide perspectieven het verband tussen de loonontwikkeling en de werkloosheid toelichten. • De leerling kan met behulp van indexcijfers rekenkundige vraagstukken oplossen aangaande de loonkosten per product en toelichten welk effect loonontwikkelingen / loonmatiging heeft op de internationale concurrentiepositie en de economische groei. 	50	T3	L	2x
---	----	---	--	----	----	---	----

PTD: summatieve toetsen

4	TW	<p>Arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pensioen • Principaal-agent <p>Crisis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrotingsbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling herkent het Nederlandse pensioenstelsel en kan problematiek van het Nederlandse pensioenstelsel toelichten aangaande de betaalbaarheid en mate van financiering en kan oplossingen beschrijven die deze problemen tegen gaan. • De leerling kan toelichting geven op de dekkingsgraad, manier van financiering door pensioenfondsen middels het kapitaaldekkingstelsel en begrijpt de afweging van werknemers tussen zelf sparen in de vorm van het aanhouden van obligaties/aandelen afwegende het te behalen rendement. • De leerling kan een principaal-agentprobleem beschrijven door de principaal en agent te benoemen en te herkennen, uit te leggen waarom er sprake is van tegengestelde belangen en bindende afspraken beschrijven die het principaal-agentprobleem kunnen verhelpen. • De leerling kan de stand van de conjunctuur herkennen aan de hand van conjunctuurindicatoren, kan bepalen hoe de overheid middels anticyclisch begrotingsbeleid de conjunctuur kan beïnvloeden, welke gevolgen dit beleid heeft voor de overheidsbegroting (rekening houdend met inverdien- en uitverdieneffecten) en deze gevolgen meten naar de maatstaf van de EMU-normen om te concluderen of het voorgestelde overheidsbeleid uitvoerbaar is. • De leerling kan uitleggen dat wegens automatische stabilisatoren overheidsbeleid niet per definitie noodzakelijk is om de conjunctuurbeweging af te zwakken. 	50	T4	L	2x
---	----	---	---	----	----	---	----

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

PTD: summatieve toetsen

**** Duur:** keuze uit 50 of 100 min

***** Wanneer:** keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

******L** (leerwerk) of **V** (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Engels							2024 - 2025	
Afdeling + Leerjaar: 5 vwo								
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging	
1	TW	Literatuur deel I: bundel Middle English & Renaissance	<p>Toets over bundel met teksten, gedichten en literaire context uit en van de Middle English en Renaissance perioden. De inhoud hiervan wordt in de les behandeld.</p> <p>Leerling kan literaire en non-fictie teksten lezen met een redelijke mate van begrip voor het geheel en voor details. B2 niveau.</p>	50	T1	L	2	
2	Organisatieweek 2	Kijk- en Luistertoets	De leerling kan een langer betoog en lezingen begrijpen en zelfs complexe redeneringen volgen, wanneer het onderwerp redelijk vertrouwd is. De leerling kan de hoofdpunten van veel radio- of tv- programma's over actuele zaken of over onderwerpen van persoonlijk of beroepsmatig belang begrijpen, wanneer er betrekkelijk langzaam en duidelijk wordt gesproken. B1/B2 niveau.	60	Organisatie week 2	V	2	
	TW	Literatuur deel II: Romeo and Juliet	<p>Toets over het toneelstuk Romeo and Juliet, de plaats in de literatuurgeschiedenis en gebruikte literaire deviezen.</p> <p>Domein E2: De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten.</p> <p>Domein E3: De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.</p>	50	T2 (SE)	L	2 (SE)	

PTD: summatieve toetsen

3	TW	Leesvaardigheid	Vwo eindexamenteksten. Leerling kan snel lange, complexe teksten doorlezen en de relevante details vinden. De leerling kan artikelen en verslagen over hedendaagse problemen begrijpen, waarin de schrijvers bepaalde stellingen of standpunten innemen. De leerling kan gespecialiseerde artikelen buiten het eigen vakgebied begrijpen, mits hij of zij af en toe een woordenboek kan gebruiken om zijn of haar interpretatie van terminologie te bevestigen. Niveau B2+	150	T3	V	3
4	TW	Literatuur deel III	Toets over zelf gelezen Engels boek van een boekenlijst met vragen over literaire begrippen en literatuurgeschiedenis. (hardcopy gelezen boek mag meegenomen worden). Domeinen E2 en E3 Domein D: De kandidaat kan verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en uitdrukking geven aan gevoelens en standpunten verwoorden; De kandidaat kan een verslag schrijven in de betreffende taal.	100	T4 (SE)	V	2 (SE)

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets) De toetsen vragen vooral naar Vaardigheden, maar daarvoor met je wel de regels leren.

PTD: summatieve toetsen

Vak: Engels Cambridge				2024 - 2025			
Afdeling + Leerjaar: vwo 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1	PO	Creative writing project	Schrijfvaardigheid – subvaardigheid creatief schrijven (ERK C1 niveau): De leerling kan heldere, gedetailleerde, goed gestructureerde en uitgewerkte beschrijvingen en fantasierijke teksten schrijven in een trefzekere, persoonlijke, natuurlijke stijl die past bij de beoogde lezer.	-	P1	V	2
	TW	CPE listening	Luistervaardigheid (ERK C1+/C2 niveau): De leerling kan vrijwel moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook, zelfs wanneer in een snel moedertaaltempo gesproken wordt als hij/zij enige tijd heeft om vertrouwd te raken met het accent.	60	T1	V	2
2	TW	SE Literatuur Deel II: Romeo & Juliet	Domein E2: De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten. Domein E3: De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.	50	T2 (SE)	L	2 (SE 10%)
	TW	CAE/CPE writing	Schrijfvaardigheid (ERK C1+/C2 niveau): De leerling kan zich in duidelijke, goed gestructureerde tekst uitdrukken en daarbij redelijk uitgebreid standpunten uiteenzetten in een stijl die past bij de lezer.	100	T2	V	2
3	TW	CAE/CPE Reading & Use of English	Leesvaardigheid & toepassing grammatica/woordenschat (ERK C1+/C2 niveau): De leerling kan vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen, inclusief abstracte, structureel of linguïstisch complexe teksten, zoals handleidingen, specialistische artikelen en literaire werken.	100	T3	V	2
	PO	Project: forensic linguistics	De leerling kan opgedane kennis over forensic linguistics uiteenzetten in een schriftelijk verslag en/of mondelinge presentatie.	-	P3	L/V	1

PTD: summatieve toetsen

4	TW	Literatuur deel III	Leerling kan literaire en non-fictie teksten lezen met een redelijke mate van begrip voor het geheel en voor details. B2 niveau.	100	T4 (SE)	L/V	2 (SE 15%)
---	----	---------------------	--	-----	---------	-----	---------------

***Type toets:** keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo)

**** Duur:** keuze uit 50 of 100 min

***** Wanneer:** keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

******L** (leerwerk) of **V** (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Frans							2024 - 2025
Afdeling + Leerjaar: vwo 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer ***	L of V ****	Weging
1	tw	Kennistoets Unité 1	Je kent begrippen en zinsconstructies m.b.t. opleiding en hobby's en kunt deze toepassen in bekende en onbekende taalsituaties.	50	T1	L	2
2	tw	Kennistoets Unité 2 en schrijfvaardigheid thema's 1 & 2	Je kent woorden, zinnen en grammatica die je nodig hebt om persoonlijke belevenissen en gebeurtenissen te beschrijven; je kunt een verslag schrijven over of een reactie op persoonlijke belevenissen en gebeurtenissen.	100	T2	L	3
3	tt	Literatuur	Je kent de kenmerken van réalisme en naturalisme, je kunt deze onderscheiden en in verband leggen met een kort verhaal van een Franse auteur in de tweede helft van de 19 ^e eeuw. Je begrijpt het verhaal en de achtergronden van een modern sprookje: 'Le petit Prince'.	50	P3	L	2
	tw	Kennistoets Unité 3 en luistervaardigheid Cito en/of DELF	Je kent woorden, zinnen en grammatica die je nodig hebt om raad te vragen en adviezen te geven m.b.t. gezondheid. Je begrijpt in hoofdlijnen en details authentieke en ingesproken teksten	100	T3	L+V	3
4	tt	Leesvaardigheid	Je kunt feitelijke informatie begrijpen en argumenten onderscheiden in teksten over beroepen, sport, gezondheid en maatschappij.	50	P4	V	2
	tw	Mondeling spreekvaardigheid	Je kunt algemene informatie geven over jezelf en je plannen voor de toekomst; je kunt toelichting geven op een aantal specifieke onderwerpen die betrekking hebben op jouw leven en je omgeving; je kunt een discussie voeren en je mening geven over een actueel maatschappelijk onderwerp;	15	T4	V	3

Aanleveren uiterlijk 24 juni 2022 bij Ellen Waale (wlh@isw.info) met alle bestanden van een vakgroep in één mail namens de sectie

PTD: summatieve toetsen

			je kunt iemand overtuigen in een alledaagse gesprekssituatie.				
--	--	--	---	--	--	--	--

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Filosofie	2024 -
2025	
Afdeling + Leerjaar: VWO 5	

Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1							
2							
	TW PTA- toets FI621	Het oog in de storm hoofdstuk 8	<p>Leerdoelen 5 VWO Filosofie hoofdstuk 8 Filosofische antropologie</p> <p><u>Algemene filosofische vaardigheden</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Filosofische visies op kennis herkennen, uitleggen en in een filosofische context toepassen, evalueren, beoordelen en erop kunnen reflecteren. 2. Filosofische visies in een historische context plaatsen. 3. Zich inleven in een filosofisch gedachtenexperiment. Dit experiment herkennen, 	100	T2	L	3

Aanleveren uiterlijk 24 juni 2022 bij Ellen Waale (wlh@isw.info) met alle bestanden van een vakgroep in één mail namens de sectie

PTD: summatieve toetsen

			<p>uitleggen, beoordelen, evalueren en erop reflecteren.</p> <p>4. Een logisch correcte argumentatieve mening vormen.</p> <p>5. Een filosofisch betoog kunnen analyseren.</p> <p><u>Centrale begrippen</u></p> <p>Ken uzelve, carpe diem, mensbeeld, familiegelekenis, animal rationale, logos/ ratio/ rede, praktische rede, theoretische rede, reflexiviteit, openheid, objectiveren, zelfbewustzijn, in-de-wereld-zijn, transcendentie, subject-objectrelatie, symbool, positionaliteit, excentrisch, aangeboren-aangeleerd, nature-nurture, hylemorfisme, physis-nomos, natuurlijk, essentialisme, existentialisme, dialogisch, descriptief, condition humaine, psychè, ziel, geest, nous, eros, Eros, monisme, tussenwezen, dynamis-energeia, telos, zoion politikon, teleologisch, eudaimonia, dualisme, intentionaliteit, Parallelisme, intentionaliteit, passies, moraliteit, identiteit, evolutietheorie, creatie, variatie en selectie, natuurlijke selectie, lust/onlust, rationaliteit, wil tot macht, onbewuste, Es/id, ego, geweten, Superego, libido, verdringing, sublimatie, neurose, psycho-analyse, Dasein, existentialisme, être-en-soi/être-pour-soi, vrijheid, sociale praktijk, epistèmè, subject, vervreemding, mauvaise foi, macht, masculien, femisme, seksisme, geslachtelijke taal/cultuur.</p> <p><u>Leerdoelen</u></p> <p>1. De uitspraak ‘Ken uzelve’ uitleggen.</p> <p>2. Voorbeelden geven van filosofisch antropologische vraagstellingen geven.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<ol style="list-style-type: none">3. De inhoud van het begrip mensbeeld begrijpen.4. Inzien dat mensbeelden invloed hebben op ethische, politiek filosofische en kennistheoretische vraagstellingen binnen de filosofie.5. Inzien dat mensbeelden niet ‘onschuldig’ zijn: we (kunnen ernaar) gaan ernaar leven.6. Mensbeelden ter discussie kunnen staan.7. Mensbeelden universeel, maar ook tijd en plaatsgebonden kunnen zijn.8. Voorwaarden kunnen noemen waaronder de condition humaine tot ontwikkeling kan komen en voorwaarden kunnen noemen waaronder dit niet mogelijk is.9. De onderzoeksterreinen van de filosofische antropologie benoemen.10. Voor wat betreft de vergelijking mens-dier het verschil inzien tussen difference of kind en difference of degree.11. Inzien dat een vergelijking tussen mens-dier de moeite waard is om tot groter inzicht te komen wat het betekent om mens te zijn, maar tegelijkertijd inzien dat deze vergelijking niet overdreven dient te worden.12. Zes kenmerken van de ratio/ rede/ logos benoemen, herkennen en hierop reflecteren.13. Plessners visie op de excentrische positionaliteit van de mens beschrijven, herkennen en vergelijken met andere filosofische posities.14. Inzien dat natuur en cultuur misschien wel in gedachten te scheiden zijn, maar in werkelijkheid niet.15. De relevantie aan kunnen geven van het nature-nurture debat voor verschillende vraagstukken.				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			16. In een filosofische tekst het nature-nurture debat herkennen17. Aangeven wat we traditioneel verstaan onder de aard, de natuur of het wezen.18. Een definitie van essentialisme geven en er voorbeelden bij geven.19. De kritiek op het essentialisme verwoorden.20. Inzien dat je niet gemakkelijk ontkomt aan essentialisme.21. Een definitie van existentialisme kunnen geven en er voorbeelden bij geven.22. Essentialistische en existentialistische mensbeelden herkennen in filosofische teksten.23. Herders' opvatting dat de hele mensheid in een permanente staat van menswording verkeert.24. Nietzsche's opvatting dat de mens 'het nog onbepaalde, het toekomstige dier' is kunnen duiden.25. Inzien dat filosofische antropologie nooit alleen descriptief, maar ook normatief is daar waar het de condition humaine betreft.26. Het Symposium van Plato kunnen duiden als een lofzang op een geestelijke ontwikkeling/ de filosofie.27. De lofrede op de liefde van Agathon contrasteren met de lofrede op de liefde van Diotima/ Sokrates/ Plato.28. De trappen van de liefde van Diotima beschrijven en herkennen.29. De mythe van de bolmensen beschrijven.30. Inzien dat Plato gelooft in twee werelden: het hier en nu een transcendentale wereld van het Goede, Ware en Schone.				

PTD: summatieve toetsen

			31. Nietzsche's reactie op Plato's transcendentale wereld beschrijven.32. Inzien dat Plato een dualistisch mensbeeld heeft.33. De driedeling van de psychè bij Plato kunnen beschrijven en in het verlengde daarvan de metaforische vergelijking van de wagenmenner.34. Uit de Phaedrus de weg van de psychè (na de dood) kunnen beschrijven en de relevantie ervan voor de terugkeer op deze wereld en de staatsinrichting van de polis.35. Eros en eros onderscheiden en de relevantie ervan benoemen in Plato's mensbeeld.36. Inzien dat Plato de mens opvat als een 'tussenwezen'.37. Het belang van paideia inzien in Plato's visie op de mens.38. Inzien dat Aristoteles de mens ook opvat als een 'tussenwezen', maar op een meer biologische manier dan Plato.39. In verband met 38 de dynamis en energiea toepassen binnen de visie van Aristoteles.40. Verschillen en overeenkomsten kunnen noemen tussen de visies op de mens van Plato en Aristoteles.41. Aangeven wanneer je volgens Aristoteles optimaal als mens functioneert.42. Het essentialistische mensbeeld van Aristoteles verwoorden.43. De menselijke ziel in de visie van Aristoteles kunnen beschrijven.44. De telosgedachte van Aristoteles uitleggen.45. Inzien dat Aristoteles een monistisch mensbeeld heeft. Lichaam en ziel in gedachten te scheiden,				

PTD: summatieve toetsen

			<p>maar in werkelijkheid niet. Hylemorfisme: vorm en materie.</p> <p>46. De vier oorzakenleer van Aristoteles omschrijven.</p> <p>47. Omschrijven welke twee aspecten de geest volgens Aristoteles heeft</p> <p>48. Het hypothetisch twijfelexperiment beschrijven en onderdelen ervan kunnen herkennen in andere gedachte-experimenten.</p> <p>49. De betekenis van het cogito begrijpen in de context van identiteit.</p> <p>50. Inzien dat het cartesiaans dualisme leidt tot een philosophy of mind-problematiek.</p> <p>51. Spinoza's monistische kritiek op Descartes onder woorden brengen.</p> <p>52. Dennetts kritiek op Descartes verwoorden.</p> <p>53. De invloed van computertechnologie en neurowetenschappen op het mensbeeld verwoorden.</p> <p>54. De vraag beantwoorden in hoeverre artificiële intelligentie mogelijkwijze kan bestaan.</p> <p>55. In verband met punt 7 de gedachte-experimenten van Alan Turing en John Searle benoemen en herkennen en erop kunnen reflecteren.</p> <p>56. Inzien dat Dennett alleen denkt in termen van hersenprocessen en daarmee de geest overbodig maakt.</p> <p>57. Hume's opvatting over menselijke emoties onder woorden brengen en het belang voor de ethiek ervan inzien.</p> <p>58. Hume's radicale scepsis ten aanzien van de menselijke identiteit onder woorden brengen</p> <p>59. Duidelijk aangeven hoe Darwins evolutietheorie invloed heeft gehad op ons mensbeeld en de</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>radicale breuk ervan met Aristoteles telosgedachte onder woorden kunnen brengen.</p> <p>60. Kort en bondig de evolutietheorie uiteen kunnen zetten en hoe deze theorie breekt met het essentialisme.</p> <p>61. Aangeven wat Nietzsche bedoelde met 'de mens als een nog onbepaald toekomstig dier'.</p> <p>62. Weten dat Nietzsche bekend staat als de filosoof van het lichaam dat ondergewaardeerd is in de loop der geschiedenis om een volwaardig mens te kunnen worden.</p> <p>63. Tegen wie Nietzsche's levenskunst en cultuurfilosofie gericht is en waarom.</p> <p>64. Welke bezwaren Nietzsche maakt tegen een 'kuddegeest'.</p> <p>65. Waarom Nietzsche het Christendom beschouwt als een 'slavenmoraal'</p> <p>66. Welke rol lust en onlust spelen in het mensbeeld van Nietzsche.</p> <p>67. Hoe Nietzsche denkt over waarheid.</p> <p>68. Wat voor type mens de Übermensch zou moeten zijn.</p> <p>69. Welke invloed nature en nurture hebben op de identiteit van de mens bij Freud.</p> <p>70. Freud driedeling van de menselijke psyché benoemen en de inhoud ervan weer kunnen geven. Binnen deze driedeling een tweedeling kunnen maken tussen het bewuste en onbewuste.</p> <p>71. De inhoud van het Oedipuscomplex kunnen uitleggen.</p> <p>72. De inhoud van het onbewuste kunnen weergeven</p> <p>73. De inhoud en werking van het libido kunnen uitleggen.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			74. Het belang van de kinderjaren bij Freud uit kunnen leggen. 75. Het mechanisme van verdringing en sublimatie uitleggen en herkennen en erop kunnen reflecteren. 76. Het ontstaan van neuroses, psychoses en trauma's Freudiaans kunnen duiden. 77. Uitleggen waarom de psycho-analyse een catharsische methode is. 78. Op welke 3 manieren de psycho-analyticus neuroses, trauma's en psychoses kan verhelpen. 79. Uitleggen hoe de methode van de psycho-analytica werkt. 80. Heidegger als existentialist kunnen duiden. 81. Het begrip Dasein binnen Heideggers existentiële filosofie uitleggen. 82. Heideggers visie op sterfelijkheid als noodzakelijke voorwaarde voor mens-zijn uit kunnen leggen. 83. Uitleggen dat de volgorde van de opvatting over mens-zijn van een existentialist afwijkt van de volgorde van een essentialist en in het verlengde daarvan goede definities kunnen geven van essentialisme en existentialisme. 84. Aan de hand van de begrippen l'être-en-soi en l'être-pour-soi uitleggen dat Sartre een existentialist is. 85. Uitleggen dat l'être-pour-soi vrijheid, maar ook verantwoordelijkheid impliceert. 86. Sartre als atheïst kunnen duiden. 87. Uitleggen wat Sartre bedoelt met mauvaise foi. 88. Uitleggen wat de intentionaliteit van het zelfbewustzijn inhoudt.				

PTD: summatieve toetsen

			<p>89. Uitleggen wat Foucault bedoelt met de opmerking dat de mens een ‘recente uitvinding’ is.</p> <p>90. Inzien dat Foucault de mens als heteronoom opvat.</p> <p>91. Uitleggen en herkennen dat de mens onbewust onderworpen is aan epistèmè vanuit de menswetenschappen, waarvan macht, disciplineren en normalisering uitgaat.</p> <p>92. Uitleggen dat Simone de Beauvoir de achterstelling van vrouwen opvat als gevolg van culturele achterstelling en welke strategie ze wil inzetten voor de emancipatie van de vrouw.</p> <p>93. Uitleggen welke rol seksuele differentie en taal volgens Luce Irigaray spelen in de achterstelling van de vrouw en welke strategie zij voorstelt in de emancipatie van de vrouw.</p>				
3	TW PTA- toets FI622	Het oog in de storm hoofdstuk 5	<p>Leerdoelen 5 VWO Filosofie hoofdstuk 5: Ethiek</p> <p><u>Algemene filosofische vaardigheden</u></p> <p>1. Filosofische visies op kennis herkennen, uitleggen en in een filosofische context</p>	100	T3	L	3

PTD: summatieve toetsen

			<p>toepassen, evalueren, beoordelen en erop kunnen reflecteren.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Filosofische visies in een historische context plaatsen. 3. Zich inleven in een filosofisch gedachtenexperiment. Dit experiment herkennen, uitleggen, beoordelen, evalueren en erop reflecteren. 4. Een logisch correcte argumentatieve mening vormen. 5. Een filosofisch betoog kunnen analyseren. 6. Ethische dilemma's herkennen, analyseren en erop kunnen reflecteren. <p><u>Begrippen</u></p> <p>Vrijheid (positief/ negatief/ absoluut), moreel dilemma, waarde, intrinsiek, instrumenteel, norm, deugd, kardinaal, ethisch criterium, verantwoordelijkheid, imbeciel, conformist, ethische positie, deugdethicus, egoïst, hedonist, hedonistische calculus, rationeel, altruïst, utilisme, intuïtionist, universalist, relativisme, legalist, existentialist, pragmatist, nihilist, animal rationale, determinisme, toegepaste ethiek, descriptieve ethiek, normatieve ethiek, meta-ethiek, het Goede, intrinsiek Goede, phronesis, rechtvaardigheid, rationalisme, eris, theleologie, telos, opvoeding, geluk, aretè, doelethiek, eudaimonia, juiste midden, voortreffelijkheid, katharsis, ethos, emotie, goede wil, stoïcijns, generalisatietest, maxime, categorisch imperatief, hypothetisch imperatief, plicht, deontologische ethiek, autonomie, heteronomie, greatest happiness principle, pleasure, hêdonè, hedonisme, naturalisme, naturalistische drogreden, sociaal</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

		<p>hedonisme, essentialisme, zelfbewustzijn, goede trouw, en-soi/pour-soi, facticiteit, transcendentie, onwaarachtigheid, waarachtigheid, mauvoise foi, kwade trouw.</p> <p><u>Leerdoelen</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Begrijpen dat vrijheid een centrale aanname is binnen een ethisch denkkader.2. Drie criteria voor ethische dilemma's kennen en toepassen.3. De relatie en verschillen tussen waarden en normen kennen en kunnen toepassen.4. De waarde inzien van ethisch denken en tegelijkertijd inzien dat je geen pasklare antwoorden kunt verwachten.5. Reflecteren op 5 categorieën van mensen die niet inzien wat het goede leven is volgens Savater.6. Een dertiental ethische posities kennen, herkennen en toepassen.7. Vrijheid van derterminisme onderscheiden.8. Vier niveaus van ethisch denken onderscheiden en inzien dat dit een cyclisch karakter heeft.9. Inzien dat ethiek tot de praktische filosofie behoort.10. De ethische positie van de deugdethiek kennen en kunnen toepassen.11. De centrale vraagstelling van de deugdethiek kennen en hoe die verschilt van het utilisme en de deontologie.12. Benoemen welke rol geluk en wijsheid spelen in de deugdethiek.13. Op welke wijze de deugdethiek een antwoord formuleert op het relativisme van de sofisten.				
--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			14. De 4 kardinale deugden benoemen en herkennen en inzien dat deze voortkomen uit een mensbeeld.15. Plato's metafoor van de wagenmenner kennen in de vergelijking met de menselijke psychè.16. De uitspraak: 'de staat als spiegel van de ziel' kunnen uitleggen en daarmee de relatie tussen Plato's mensbeeld en politieke visie.17. Benoemen welke rol phronèsis speelt binnen Plato's ethiek.18. Plato's deugdethiek een objectief karakter heeft doordat het gekoppeld is aan het intrinsiek goede in het ideeënrijk.19. De deugdethiek een teleologisch karakter heeft.20. Opvoeding van belang is, omdat slechtheid voortkomt uit onwetendheid.21. Aristoteles' deugdethiek verschilt van Plato's deugdethiek, maar zeker niet relativistisch is.22. Het goede leven alleen maar bereikbaar is in een polis.23. Eudaimonia het telos is.24. Welk mensbeeld er ten grondslag ligt aan de deugdethiek van Aristoteles.25. Een deugd een keuze veronderstelt.26. Een deugd een houding betreft die het juiste midden weet te treffen.27. Een definitie van een deugd kunnen geven.28. Andere deugden dan de 4 kardinale kunnen noemen en hun extremen.29. Vier deugdethische vraagstellingen benoemen en kunnen toepassen.30. Aangeven hoe je deugden kunt verwerven.31. Welke rol emoties spelen in de deugdethiek.				

PTD: summatieve toetsen

			32. De benaming van Kants ethiek kennen en inzien dat het een plichtethiek is.33. Dat de goede wil getest wordt aan het categorisch imperatief.34. Dat het bij Kant draait om intenties en motieven.35. Twee omschrijvingen kunnen geven van het categorisch imperatief.36. De generalisatietest in 4 stappen doorlopen.37. Het categorisch imperatief kunnen onderscheiden van het hypothetisch imperatief.38. 'Het leugentje om bestwil' Kantiaans kunnen weerleggen.39. Kritieken kunnen formuleren op de deontologie van Kant.40. Inzien dat er filosofische en religieuze ethieken zijn en waarin het verschil tussen beide is gelegen.41. Aangeven dat het utilisme een consequentialistische/ gevolgenethiek is.42. Dat de belangrijkste utlisten Bentham en Mill zijn en overeenkomsten en verschillen tussen beide kunnen benoemen.43. Het uitgangspunt het 'greatest happiness-principle' is bij utilisten.44. De mensbeelden van utilisten kunnen benoemen.45. Utlisten menen dat hun ethiek naturalistisch is en waarom.46. Inzien dat een kritiek op 45 de naturalistische drogredening is en wat die inhoudt.47. Inzien dat geluk/ het goede meetbaar is bij utilisten middels een calculus en 7 indicatoren.48. Minimaal 5 kritieken kunnen geven op het utilisme.				

PTD: summatieve toetsen

			<p>49. Inzien dat het existentialisme absolute vrijheid veronderstelt, maar ook absolute verantwoordelijkheid.</p> <p>50. Het afschuiven van verantwoordelijkheid mauvaise foi genoemd wordt.</p> <p>51. Het Milgrim-experiment uitleggen en inzien dat dit een illustratief voorbeeld is van wat Sartre mauvaise foi noemt.</p> <p>52. In ethisch verband de relevantie van de begrippen en-soi en pour-soi begrijpen.</p>				
4	TW	Het oog in de storm hoofdstuk 7	<p>Leerdoelen 5 VWO Filosofie hoofdstuk 7: Cultuurfilosofie</p> <p><u>Begrippen</u></p> <p>Cultuur/natuur, milieufilosofie, animal rationale, nature/nurture, techniek, cultuurteken, icoon, symbool, symbolisme, waarde, goed, europacentrisme, ethnocentrisme, antropocentrisme, fundamentalisme, absolutisme, relativisme, universalisme, pluralisme, multiculturele samenleving, geschiedfilosofie, physis/nomos, barbaar, graecocentrisme, ecocentrisme, rentmeester, animal rationabilis, perfectibilité, hybris, diepe ecologie-beweging, Romantiek, civilisatie, zedelijkheid, vooruitgangsgedachte, list van de rede,</p>	100	T4	L	3

PTD: summatieve toetsen

			<p>antagonisme, onmaatschappelijkheid, klassenstrijd, maatschappelijke ongelijkheid, cultuurspreiding, technische rede, morele goedheid, postmodernisme, modernisme, spel, homo ludens, feest, geestescultuur, Bildung, scholè, massacultuur, Dionysisch, Apollinisch, Übermensch, historisch relativisme, globalisering, antiglobalisme, materialisme, structuralisme, animal symbolicum.</p> <p><u>Leerdoelen</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Aangeven dat de mens een cultuurscheppend wezen is.2. Verschillende betekenissen van het woord cultuur herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.3. Drie verschillende onderzoeksterreinen van de cultuurfilosofie herkennen, toepassen en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.4. De milieuproblematiek in cultuurfilosofisch en deugdethisch opzicht herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.5. Inzien dat cultuur altijd iets natuurlijk, maar ook iets kunstmatig kan hebben afhankelijk van de definiëring van het begrip.6. Een positie innemen ten aanzien van de vraag of dieren ook een cultuur hebben en deze beargumenteren.7. De betekenis van taal en techniek in een cultuur herkennen, toepassen, evalueren en hierop reflecteren in een specifieke filosofische context.8. De betekenis van waarden, subculturen en houdingen tegenover waarden in een cultuur				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			<p>herkennen, toepassen, evalueren en hierop reflecteren in een specifieke filosofische context.</p> <p>9. De betekenis van geschiedenis voor een cultuur herkennen, toepassen, evalueren en hierop reflecteren in een specifieke filosofische context.</p> <p>10. De betekenis van de sofisten en Aristoteles vanuit hun antropologisch mensbeeld voor het begrip cultuur herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.</p> <p>11. Een antropocentrische en ecocentrische visie ten opzichte van de natuur onderscheiden.</p> <p>12. De Christelijke cultuurkritiek van Locke herkennen, toepassen, evalueren en hierop in een specifieke filosofische context reflecteren.</p> <p>13. Het standpunt van Rousseau ten opzichte van cultuur herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke historische context hierop reflecteren.</p> <p>14. Een dialectische opvatting over cultuur herkennen, toepassen, evalueren en hierop in een specifieke filosofische context reflecteren.</p> <p>15. Een postmodernistische opvatting over cultuur herkennen.</p> <p>16. De homo ludens opvatting van Huizinga als voorwaarde voor cultuur herkennen en toepassen.</p> <p>17. Opvattingen over het onderscheid tussen lagere en hogere vormen van cultuur onderscheiden en hierop reflecteren.</p> <p>18. Nietzsches opvatting over cultuur herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

PTD: summatieve toetsen

			19. De opkomst van de culturele antropologie herkennen als een oorzaak voor het ontstaan van het cultuurrelativisme. 20. De betekenis van globalisering voor cultuur herkennen, toepassen, evalueren en in een specifieke filosofische context hierop reflecteren.				

***Type toets:** keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

**** Duur:** keuze uit 50 of 100 min

***** Wanneer:** keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

******L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)**

PTD: summatieve toetsen

Vak: Geschiedenis							2024 - 2025
Afdeling + Leerjaar: 5VWO							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging
1	TW	Hoofdstuk 8-9	Leerdoelen betreffende paragrafen Kennen, herkennen en toepassen van begrippen betreffende hoofdstukken Kennen, herkennen en toepassen van kenmerkende aspecten van de betreffende hoofdstukken Algemene historische vaardigheden	50	T1	L	1
2	TW	Hoofdstuk 8-10	Leerdoelen betreffende paragrafen Kennen, herkennen en toepassen van begrippen betreffende hoofdstukken Kennen, herkennen en toepassen van kenmerkende aspecten van de betreffende hoofdstukken Algemene historische vaardigheden	100	T2	L	2
	PO	Slavernijverleden van Nederland			P2		1 (5%)

PTD: summatieve toetsen

3	TW	Hoofdstuk 11-12	Leerdoelen betreffende paragrafen Kennen, herkennen en toepassen van begrippen betreffende hoofdstukken Kennen, herkennen en toepassen van kenmerkende aspecten van de betreffende hoofdstukken Algemene historische vaardigheden	50	T3	L	1
4	TW	Hoofdstuk 8-14	Leerdoelen betreffende paragrafen Kennen, herkennen en toepassen van begrippen betreffende hoofdstukken Kennen, herkennen en toepassen van kenmerkende aspecten van de betreffende hoofdstukken Algemene historische vaardigheden	100	T4	L	3

***Type toets:** keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

**** Duur:** keuze uit 50 of 100 min

***** Wanneer:** keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Informatica							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: vwo klas 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
2	PO	Grondslagen: Datastructuren Informatie: Informatie en data Interactie: Usability Keuze: Paradigma OOP / Databases	De leerling is in staat om een programma te ontwerpen. De leerling is in staat om een programma te ontwikkelen aan de hand van eisen en wensen. De leerling is in staat om het gemaakte programma te evalueren. Keuze OOP: De leerling is in staat om een programma te ontwikkelen volgens de principes van OOP. Keuze database: De leerling is in staat om een database te ontwikkelen.		P2	V	3
3	PO	Grondslagen: Algoritme, Automaten, Grammatica's Programmeren Kunstmatige Intelligentie	De leerling is in staat om een AI te ontwikkelen De leerling is in staat om een standaard algoritmes te gebruiken. De leerling is in staat om te werken met automaten.		P3	V	2
	PO	Interactie: Denken over Informatica	De leerling is in staat om voor een gekozen informatica opdracht te redeneren over de invloed op de maatschappij		P4	V	2
4	TW	Informatie: Standaardrepresentatie, Databases en SQL Architectuur: Hard- en software	De leerling weet wat er in een computer zit. De leerling kan de weg van een bit naar een statisch element op het scherm beschrijven De leerling kan rekenen met bits en bytes	50	T4	LV	2

PTD: summatieve toetsen

			De leerling kent de standaard representaties voor gegevens en kan hiermee werken. De leerling kan eenvoudige queries maken voor het ophalen van data uit een gegeven database.				
--	--	--	---	--	--	--	--

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Maatschappijwetenschappen							2024 - 2025	
Afdeling + Leerjaar: VWO 5								
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur** (min)	Wanneer***	L of V****	Weging	
1	TW	Hoofdstuk 9 Hoofd- en kernconcepten (met hulpblad)	<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt de hoofdconcepten (vorming, binding, verhouding en verandering) en de kernconcepten identiteit, socialisatie, cultuur, acculturatie, individualisering, globalisering, sociale ongelijkheid, macht, gezag samenwerking, conflict, democratisering, groepsvorming, sociale cohesie, sociale institutie, institutionalisering, staatsvorming, rationalisering, politieke socialisatie, ideologie, en politieke institutie toepassen op bronnen. - Je kunt de visies van de vier paradigma's herkennen in bronnen en redeneringen opzetten vanuit deze paradigma's. - Je kunt de visies van de paradigma's herkennen en toepassen binnen de context van socialisatie. 	100	TW1	L	2	
	HD	Presentatie over maatschappelijke vraagstuk met hoofd- kernconcepten	<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt een maatschappelijk vraagstuk verklaren en analyseren met behulp van de hoofd- en kernconcepten en dit mondeling presenteren in de klas. 				Geen cijfer moet V zijn.	
2	TW	Hoofdstuk 8	<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt vanuit het bindingsvraagstuk het maatschappelijke verschijnsel veiligheid en criminaliteit analyseren en verklaren. - Je kunt uitleggen wat veiligheid is en hoe burgers veiligheid ervaren. - Je kunt met behulp van het dilemma van de rechtsstaat de spagaat beschrijven waarin de overheid zich bevindt als het gaat om veiligheid garanderen. 	50	TW2	L	2	

PTD: summatieve toetsen

			<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt verschillende visies op criminaliteit beschrijven en herkennen in verschillende bronnen en diverse landen. - Je kunt met behulp van criminaliteitstheorieën de oorzaken van criminaliteit beschrijven en herkennen. - Je kunt uitleggen wat de gevolgen zijn van criminaliteit op diverse niveaus en voor diverse actoren. - Je kunt uitleggen wat het overheidsbeleid is rondom veiligheid en welke bedreigingen en invloeden er zijn m.b.t. veiligheid. - Je kunt de fases van groepsvorming reproduceren en herkennen. - Je kunt de paradigma's toepassen op de context veiligheid. - Je kunt statistische gegevens over veiligheid analyseren en op betrouwbaarheid beoordelen. 				
3	TW	Hoofdstuk 7	<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt vanuit het verhoudingsvraagstuk maatschappelijke verschillen in Nederland analyseren en verklaren. - Je kunt uitleggen en verklaren hoe de soort samenleving (open of gesloten) invloed heeft op de sociale stratificatie in een land en de sociale mobiliteit voor burgers. - Je kunt de gevolgen van sociale ongelijkheid op micro, meso en macroniveau beschrijven en analyseren. - Je kunt beredeneren wat het overheidsbeleid is om sociale ongelijkheid te verminderen. - Je kunt met behulp ontwikkelingen uit de 21^e eeuw beredeneren of de sociale ongelijkheid toeneemt of afneemt. - Je kunt de paradigma's toepassen op de context sociale ongelijkheid. - Je kunt statistische gegevens over sociale ongelijkheid analyseren en op betrouwbaarheid beoordelen. 	50	TW3	L	2

PTD: summatieve toetsen

	TW	Hoofdstuk 4, 6, 9 en de hoofd- en kernconcepten	<ul style="list-style-type: none"> - Je kunt de hoofdconcepten (vorming, binding, verhouding en verandering) en de kernconcepten identiteit, socialisatie, cultuur, acculturatie, individualisering, globalisering, sociale ongelijkheid, macht, gezag samenwerking, conflict, democratisering, groepsvorming, sociale cohesie, sociale institutie, institutionalisering, staatsvorming, rationalisering, politieke socialisatie, ideologie, representatie, representativiteit en politieke institutie reproduceren en toepassen op bronnen. - Je kunt de visies van de vier paradigma's herkennen in bronnen en redeneringen opzetten vanuit deze paradigma's. - Je kunt politieke besluitvorming vanuit drie verschillende modellen analyseren en herkennen in bronnen. - Je kunt de bindingen in de samenleving illustreren aan de hand van politieke instituties en beschrijven wat het belang is van representativiteit/representatie voor een democratische rechtsstaat. - Je kunt uitleggen hoe representatie en representativiteit bijdragen aan politieke binding. - Je kunt de modellen van representatie onderscheiden en herkennen. - Je kunt uitleggen hoe de invloed van politieke partijen is veranderd en wat de functies zijn van politieke partijen. - Je kunt onderscheid maken tussen een politieke partij en een pressiegroep. - Je kunt uitleggen welke actoren betrokken zijn bij de totstandkoming van beleid en hoe de media beleid kan framen. - Je kunt gegeven onderzoeksresultaten (vb. uit bronnen of cijfermatig materiaal) beoordelen op 	100	TW	L	3
--	----	--	--	-----	----	---	---

PTD: summatieve toetsen

			<p>betrouwbaarheid, validiteit, representativiteit en generaliseerbaarheid.</p> <ul style="list-style-type: none">- Je kunt beredeneren welke onderzoeksmethode passend is om bepaalde gegevens te verkrijgen.- Je kunt een onderzoeksvraag, hypothese en conceptueel model opstellen en daarbij de soorten variabelen benoemen.- Je kunt de samenhang tussen variabelen verklaren als correlatie of causaliteit.				
--	--	--	---	--	--	--	--

***Type toets:** keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

**** Duur:** keuze uit 50 of 100 min

***** Wanneer:** keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

******L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)**

Een groot deel van de leerdoelen is afkomstig uit de syllabus zie <https://www.examenblad.nl/examen/maatschappij-wetenschappen-vwo-2/2024/vwo?topparent=vg41h1h4i9qe>

PTD: summatieve toetsen

2	tw	Polaris H9 Elektrische velden H10 Magnetisme	<p>H9 Elektrische velden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je leert hoe elektrische lading spanning en stroom veroorzaakt • Je leert rekenen aan elektrische krachten • Je leert wat de eigenschappen zijn van een elektrisch veld en wat het verband is tussen spanning en elektrische energie • Je leert hoe deeltjes worden versneld <p>H10 Magnetisme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je leert wat de eigenschappen van een magneet zijn • Je leert hoe een magnetisch veld ontstaat door bewegende lading • Je leert hoe bewegende lading in een magnetisch veld een kracht opwekt • Je leert hoe een veranderend magnetisch veld een elektrische spanning opwekt 	100	T2	L	3

PTD: summatieve toetsen

3	TW	Uitgedeelde reader over relativiteitstheorie	<p>Speciale relativiteitstheorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je leert hoe men vroeger dacht over snelheid, plaats en tijd, relatief t.o.v. een waarnemer • Je leert dat de lichtsnelheid een constante snelheid heeft voor alle waarnemers en wat dat voor gevolg heeft voor snelheid, plaats en tijd t.o.v. verschillende waarnemers • Je leert hoe je beweging en plaats relatief t.o.v. verschillende waarnemers kunt weergeven in een ruimte-tijd-diagram en hoe je deze diagrammen kunt aflezen • Je leert rekenen aan de effecten van tijdrek en lengtekrimp m.b.v. de lorentz-transformatie 	Zie PTA	TW3	L	2
	PO	Experimenteren volgens natuurwetenschappelijke werkwijze	<ul style="list-style-type: none"> • Je weet wat de natuurwetenschappelijke werkwijze is en gebruikt deze om een experiment uit te voeren en te verbeteren • Je versterkt jouw experimentele vaardigheden • Je kunt meetresultaten analyseren en interpreteren. Je maakt daarbij gebruik grafieken om verbanden weer te geven. Je kunt a.h.v. de een analyse van de foutmarges de geldigheid van jouw conclusie beschouwen. • Je kunt mondeling als schriftelijk communiceren volgens de natuurwetenschappelijke criteria. 	Zie PTA			2

PTD: summatieve toetsen

4	TW	Polaris H11 Atoomfysica H12 Medische beeldvorming	<p>H11 Atoomfysica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je leert wat de eigenschappen van elektromagnetische golven zijn • Je leert wat het verband is tussen de temperatuur van een voorwerp en de straling die het uitzendt • Je leert hoe emissie- en absorptiespectra ontstaan • Je leert wat het atoommodel van Bohr te maken heeft met lijnspectra <p>H12 Medische beeldvorming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je leert hoe röntgenstraling en geluidsgolven worden gebruikt voor medische beeldvorming • Je leert hoe MRI wordt gebruikt voor medische beeldvorming • Je leert hoe radioactieve stoffen worden gebruikt voor diagnostische toepassingen in de geneeskunde • Je leert wat het effect van straling op je lichaam is en hoe je je tegen de effecten van bestraling en besmetting beschermt 	100	TW4	L	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek (tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

Vak: Nederlands							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: vwo-5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	TW	Nieuw Nederlands (NN) Aantrekkelijk formuleren p.195-211 en Dautzenberg Poëzie, blz.289-297	Vergroten schrijfvaardigheid, inzicht verkrijgen in de mogelijkheden van bijzonder taalgebruik	50	T1	L/V	2
2	TW	Taaltoets : formuleren, spelling woordenschat. NN p.175-183, 215-237, 241-255	Vergroten schrijfvaardigheid en leesvaardigheid, voorbereiding CE	50	T2	L/V	2
3	MO	NN Argumentatie p. 153-167	Vorbereiding op SE spreekvaardigheid 6v- mondeling betoog	5	P3	V	1

	TW	Dautzenberg h.3, 4, 9, p.57-71, 77-93, 282-288	Vorbereitung op het literaire mondeling in 6v, literatuur 18 ^e en 19 ^e eeuw	50	T3	L	2
4	SO	NN schrijfpdracht, verbeteren van betoog p.53-54, 64-65, 175-183, 215-237.	Vorbereitung op SE schrijfvaardigheid	50	P4	L/V	1
	TW	NN Leesvaardigheid, Argumentatieve vaardigheden, p.11-29, 153-171. Cursus eindexamen p.345-386	Leesvaardigheid vergroten, voorbereiding CE	100	T4	V	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Scheikunde							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: VWO 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	Tw	Chemie overal 5 ^e editie, Hoofdstuk 1 tm 7 + 8 + 9	Zuren en basen + alle onderwerpen van de voorgaande jaren. Evenwichtsreacties.	50	T1	L	2
2	Tw	Chemie overal 5 ^e editie, Hoofdstuk 1 tm 9 + 11	Redox. +Leerdoelen voorgaande toetsweek.	50	T2	L	2
3	Tw	Chemie overal 5 ^e editie, Hoofdstuk 1 tm 9 + 11 + 12	Lewisstructuren, VSPER, ruimtelijke bouw, cis-trans isomerie, substitutie en additie reacties, stereochemie, spiegelbeeldisomerie, eliminatie reactie, reactiemechanismen, dipolen, structuurisomerie, reactiemechanismen. +Leerdoelen voorgaande toetsweken.	50	T3	L	2
4	Tw	Chemie overal 5 ^e editie, Hoofdstuk 1 tm 16	Chemie en milieu, atoomeconomie, e-factor, organische chemie, polymeren, codensatie, hydrolyse, reactiemechanismen. +Leerdoelen voorgaande toetsweken.	100	T4	L	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

PTD: summatieve toetsen

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Spaans		NB Periode 1 start schooljaar repaso schriftelijk Periode 1 havo examen Periode 3 luistervaardigheid			weging 0 weging 0 weging 0	2024-2025	
Afdeling + Leerjaar: 5 VWO				Compañeros Lifo deel 4			
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	TW 1	H1/2: voca + grammatica	H1/2: voca + grammatica	50	T1	L	2
2	TW 2	H3/4: voca + grammatica schrijfvaardigheid	H3/4: voca + grammatica Schrijfvaardigheid	50	T2	L+V	2
3	PO/MO	Literatuur icm spreekvaardigheid	Leesdossier: Spaanse literatuur icm Spreekvaardigheid	15	P3	L+V	1
	TW 3	H5/6: voca + grammatica	H5/6: voca + grammatica	50	T3	L	2
4	PW	H7/8: voca + grammatica	H7/8: voca + grammatica (luistervaardigheid formatief)	50	P4	L	2
	TW 4	Leesvaardigheid	Leesvaardighed HAVO - VWO	50	T4	V	2

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (ma1/mh1/hv1/am1/ma2/ha2/am2/ha3/am3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (ma3/ma4/ha4/am4/am5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Wiskunde A							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: VWO-5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	TW	Hfst 5 + Hfst 10	- Machtsverbanden Exponenten en logaritmen	100	T1	L en V	3
2	TW	Hfst 5 + Hfst 6 + Hfst 10	- Machtsverbanden - Kansrekening Exponenten en logaritmen	100	T2	L en V	3
3	TW	Hfst 6 + Hfst 9	- Kansrekening Kansverdelingen	100	T3	L en V	3
4	TW SE621	Hfst 2 + Hfst 6 + Hfst 9 + Hfst 11	- Beschrijvende statistiek - Kansrekening - Kansverdelingen - Het toetsen van hypothesen <i>PTA toets. Zie PTA 2023-2024 (telt 3x mee op rapport)</i>	100	T4	L en V	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek (tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Wiskunde B							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: VWO-5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	TW	Meetkunde met coördinaten Goniometrische functies	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdstuk 6 – Hoofdstuk 7 – Hoofdstuk 8 	100	T1	L en V	3
2	TW	Exponentiële en logaritmische functies Vectormeetkunde	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdstuk 6 – Hoofdstuk 8 – Hoofdstuk 9 – Hoofdstuk 10 	100	T2	L en V	3
3	TW	Vectormeetkunde (restant hoofdstuk 10) Integraalrekening <i>Indien haalbaar: Goniometrie; zie hieronder.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdstuk 6 – Hoofdstuk 8 – Hoofdstuk 9 – Hoofdstuk 10 – Hoofdstuk 11 	100	T3	L en V	3
4		Goniometrie	<ul style="list-style-type: none"> – Hoofdstuk 8 – Hoofdstuk 12.1 en 12.2 Theorie B 	40	les	L en V	2
	TW SE621	Reader Besliskunde	<ul style="list-style-type: none"> – LP - problemen – Hongaarse methode met variaties – Grafen en LP- problemen – Machtsindices 	100	T4	L en V	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)

PTD: summatieve toetsen

Vak: Wiskunde D							2024-2025
Afdeling + Leerjaar: VWO leerjaar 5							
Periode	Type *	LEERSTOF	LEERDOELEN/ONDERWERPEN	Duur (min)	Wanneer	L of V	Weging
1	po	Hfst 7	- Bewijzen		P1	L+V	2
	tw SE	Hfst 4 + Hfst 11	- Matrices - Lineaire algebra	100	T1	L+V	3
2	tw	Hfst 6 + Hfst 10	- Dicrete dynamische modellen - Complexe getallen	100	T2	L+V	3
3							
	tw SE	Hfst 2 + Hfst 6 + Hfst 15	- Dicrete dynamische modellen - Continue dynamische modellen	100	T3	L+V	3
4	Tw SE	Hfst 7 + Hfst 8 + Hfst 9	- Bewijzen - Vectormeetkunde - Meetkundige plaatsen - Raaklijneigenschappen	100	T4	L+V	3

Let op: er mogen maar maximaal 8 cijfers per jaar gegeven worden in de onderbouw (m1/hm1/vh1/v1/m2/h2/v2/h3/v3)

Let op: er mogen maar maximaal 6 cijfers per jaar gegeven worden in de (voor)voorexamenklas (m3/m4/h4/v4/v5)

*Type toets: keuze uit schriftelijke overhoring (so), toets in de toetsweek(tw), tussentijdse toets (tt), praktische opdracht (po), mondeling (mo))

** Duur: keuze uit 50 of 100 min

*** Wanneer: keuze uit ergens in de periode (P1/P2/P3/P4) of in de toetsweek (T1/T2/T3/T4)

****L (leerwerk) of V (vaardigheidstoets)